

Ronneby kommuns avfallsplan 2023-2031

Antaget av: Kommunfullmäktige

Antagen: 2022-12-21

Giltighetstid: 2023-01-01 – 2031-12-31

Diarienummer: KS2020/479

Dokumentansvarig: Enheten för strategisk samhällsutveckling

Innehåll

Inledning.....	1
Syfte	1
Ansvar	1
Avfallsplanens mål.....	2
Läsanvisning	3
Fokusområden	4
Minimera avfallets mängd.....	4
Öka medvetenheten	8
Renare miljö	11
Avfall som resurs	13
Bilaga 1- Förkortningar och definitioner	15
Förkortningar	15
Definitioner	15
Bilaga 2 – Lagstiftning och mål.....	18
Internationella mål	18
Nationella mål och planer	19
Nationell avfallsplan 2018 - 2023 Att göra mer med mindre.....	20
Kommunens mål och planer	21
Lagstiftning.....	23
Bilaga 3 – Nulägesbeskrivning	25
Beskrivning av förhållandena i Ronneby kommun	25
Ansvaret för avfallshanteringen	26
Insamling och behandling av olika avfallsfraktioner	27
Avfall som omfattas av producentansvar	34
Kundundersökning.....	38
Bilaga 4: Nedlagda deponier	40
Genomförda inventeringar	40
Nedlagda deponier som det i dagsläget inte anses möjligt eller behövt att genomföra MIFO-inventering för.....	40
Nedlagda deponier som bör undersökas enligt MIFO fas 2	42
Nedlagda deponier med förslag till avslutningsåtgärder.....	43
Nedlagda deponier som inte behöver vidare undersökning eller åtgärder.....	45
Nedlagda deponier som undersökts enligt MIFO fas 2	46
Bilaga 5: Anläggningar för hantering av bortskaffat avfall	47
Angelskogs avfallsanläggning.....	47

Återvinningscentraler (ÅVC)	47
Återvinningsstationer (ÅVS).....	48
Övriga anläggningar av betydelse	48
Bilaga 6: Uppföljning av förra avfallsplanen	50
Måluppföljning	50
Bilaga 7 Miljökonsekvensbeskrivning	59
Inledning.....	61
Avfallsplan för Ronneby kommun	62
Metod för miljöbedömning av avfallsplanen	64
Betydande miljöpåverkan	69
Sammanvägd bedömning.....	76
Uppföljning	77
Referenser.....	78
Bilaga 8: Uppgifter till Länsstyrelsens sammanställning.....	79
Bilaga 9: Planens framtagande och samråd	82
Planens framtagande	82
Samråd.....	82

Inledning

Ronneby ska bli Sveriges första hållbara kommun. De strategiska målområdena och arbetet med att nå dessa ska ha en koppling till FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Ronneby kommunens strategiska målområden är *barn och ungas behov, attraktiv och trygg livsmiljö för alla, tillväxt och näringslivssamverkan, ekonomi i balans för hållbar utveckling och attraktiv arbetsgivare*. Likväl som de strategiska målområdena grundar sig på Agenda 2030 så gör Ronneby kommuns arbete med hållbar utveckling det. Det kommer att krävas en omställning av samhället där alla aktörer bidrar för att vi ska lyckas nå en hållbar utveckling. Med god tillgång till bostäder, samhällsservice, en väl utbyggd infrastruktur samt ett rikt fritid- och kulturliv skapas förutsättningar för en attraktiv kommun. Avfallsplanen är ett av flera styrmedel för att uppnå de strategiska målområdena.

För att förenkla vardagen för kommuninvånare, verksamheter och besökare i Ronneby, är ett välfungerande avfallshanteringssystem viktigt. Insamlingssystemets utformning har stor betydelse för service, ekonomi, miljö och arbetsmiljö. Ett lättförståeligt system ligger till grund för att målen ska nås och systemet används på rätt sätt. Det är lätt att glömma att avfall som hanteras på rätt sätt kan vara en resurs, ibland även ersätta uttag av ändliga resurser. En avfallsplan är både en förväntning på kommuninvånare och verksamhetsutövare och en möjlighet att påverka och styra kommunens avfallshantering mot en hållbar riktning.

Avfallsplanen är ett styrdokument, och beskriver Ronneby kommuns arbete med avfallshanteringen till och med 2030. Genom avfallsplanen vill kommunen dels skapa förutsättningar för en kontinuerlig avfallsplaneringsprocess, dels fortsätta arbetet mot en hållbar utveckling. Avfallsplanens fokusområden och mål har identifierats utifrån Agenda 2030, nationella miljömål, kommunens strategiska målområden, kommunens hållbarhetsstrategi, samt diskussioner med nyckelaktörer under avfallsplaneringsprocessen.

Avfallsplanens fyra övergripande fokusområden är:

1. Minimera avfallets mängd
2. Öka medvetenheten
3. Renare miljö
4. Avfall som resurs

Syfte

Avfallsplanens syfte är att förebygga avfall, minimera mängden avfall och utveckla hanteringen av det avfall som trots det uppstår.

Ansvar

Kommunstyrelsen har verksamhetsansvaret, enligt 15 Kap. 20 § i Miljöbalken (MB), för hantering av kommunalt avfall i kommunen. I enlighet med kommunens renhållningsordning är det Ronneby Miljö och Teknik AB som ansvarar för hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar.

För att uppnå syftet för avfallsplanen och de tillhörande målen så har förvaltningar och bolag i kommunkoncernen ett ansvar att genomföra föreslagna aktiviteter. Även hushåll och verksamhetsutövare i Ronneby kommun har ett ansvar för att förebygga avfall, minimera mängden avfall och utveckla hanteringen av det avfall som trots det uppstår.

För att arbetet med avfallsplanen ska gå framåt och för att Ronneby kommun ska uppnå de uppsatta målen och aktiviteterna, bör avfallsplanen årligen följas upp med hjälp av kommunens styrning- och ledningsverktyg Stratsys. Uppföljning och rapportering av avfallsplanen på den kommunala nivån kommer samordnas av Enheten för

samhällsutveckling på kommunledningsförvaltningen (KLF). Alla förvaltningar och bolag i kommunkoncernen ansvarar för att rapportera sin verksamhets utfall inom avfallsplanens ansvarsområde i Stratsys. Utfallet från avfallsplanen redovisas för kommunstyrelsen.

Avfallsplanens mål

Avfallsplanen innehåller fyra fokusområden, som anger inriktningen för det kommunala avfallsarbetet. För att konkretisera fokusområdena finns det under varje fokusområde flera mål, se tabell 1.

Tabell 1 Avfallsplanens fyra fokusområden och 12 mål.

Minimera avfallets mängd	Öka medvetenheten	Renare miljö	Avfall som resurs
Mål 1. Total mängd kommunalt avfall (brännbart avfall, matavfall samt förpackningar) från hushåll ska minska med 5 % per invånare till 2031.	Mål 4. Ta hänsyn till avfallshantering vid bygglovsärenden/fysisk planering.	Mål 8. Minska nedskräpningen	Mål 11. Återanvända och återvinna byggprodukter och byggmaterial på ett hållbart sätt
Mål 2. Minska mängden avfall från den kommunala verksamheten	Mål 5. Kommuninvånare ska ha kunskap om avfallssortering och vikten av att förebygga avfall.	Mål 9. Alla hushåll ska ha hämtning av kommunalt avfall	Mål 12. Återanvända och återvinna möbler och inventarier på ett hållbart sätt
Mål 3. Förbättra avfallshanteringen i miljöhusen i flerbostadshus	Mål 6. Farligt avfall (inklusive elektronikavfall) ska minska med 5 % per kg/invånare till 2031 Mål 7. Kundnöjdheten för kommunens avfallsverksamhet är minst 85 %.	Mål 10. Minska avfallsverksamhetens påverkan på miljön	

Läsanvisning

Enligt Miljöbalkens (MB) 15 kapitel, 11§ är alla kommuner i Sverige skyldiga att upprätta en avfallsplan, som tillsammans med de lokala föreskrifterna för avfallshanteringen, utgör kommunernas renhållningsordning. Ronneby kommuns avfallsplan består av ett huvuddokument, där kommunens mål och aktiviteter inom avfallshantering står beskrivna och ett antal bilagor. Nedan ges en läsanvisning till vad de olika bilagorna innehåller.

Bilaga 1 Förkortningar och definitioner innehåller en förteckning över förkortningar som används i avfallsplanen och vad dessa står för samt en ordlista som förklarar fackord som förekommer i avfallsplanen.

Ronnebys kommunala avfallsplan baseras på internationella, nationella och kommunala lagar, mål och styrdokument, vilka redovisas i **bilaga 2 Lagstiftning och mål**. Dessa ligger till grund för mål och åtgärder som är styrande för utvecklingen av avfallshanteringen inom Ronneby kommun under perioden 2023 till 2031.

En avfallsplan ska innehålla uppgifter om tidigare avfallshantering, nuvarande avfallsmängder och framtida behov. Detta beskrivs i **bilaga 3 Nulägesbeskrivning**. Här beskrivs även aktuella förhållanden i Ronneby kommun.

Nedlagda deponier kan påverka människors hälsa och miljön negativt på grund av att utsläpp av föroreningar kan fortgå trots att deponin inte längre är i drift. Dessutom har äldre, nedlagda deponier ofta en sämre placering utifrån miljösynpunkt. Som en del av underlaget för avfallsplan ska kommun göra en inledande inventering av samtliga nedlagda deponier inom kommunen, även sådana som inrättats och drivits av någon annan än kommunen. Beskrivning av nedlagda deponier i Ronneby kommun finns i **bilaga 4 Nedlagda deponier**.

I **bilaga 5 Anläggningar för hantering av bortskaffat avfall** beskrivs översiktligt de viktigaste anläggningarna som nyttjas för hantering av avfall i Ronneby kommun.

Ett av kraven på en avfallsplan är att det ska framgå hur mål i den tidigare avfallsplanen uppfyllts. Föregående avfallsplan gällde för åren 2014-2019 och i **bilaga 6 Uppföljning av förra avfallsplanen** visas en översiktlig genomgång av de åtgärder och aktiviteter som beskrevs.

Kommunen har gjort bedömningen att avfallsplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan, vilket innebär att avfallsplanen behöver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där en strategisk miljöbedömning av avfallsplanen görs. Miljökonsekvensbeskrivningen finns i **bilaga 7 Miljökonsekvensbeskrivning**.

Bilaga 8 Uppgifter till länsstyrelsens sammanställning innehåller de obligatoriska uppgifter som ska finnas sammanställda till länsstyrelsen samt med hänvisning till bilaga 4 och 6.

I **bilaga 9 Planens framtagande och samråd** beskrivs hur processen med att ta fram avfallsplanen har sett ut och vilka som har varit delaktiga.

Fokusområden

Avfallsplanens fokusområden och mål har identifierats utifrån Agenda 2030, nationella miljömål, kommunens strategiska målområden, kommunens hållbarhetsstrategi, samt diskussioner med nyckelaktörer under avfallsplaneringsprocessen.

Avfallsplanens fyra övergripande fokusområden är följande:

1. Minimera avfallets mängd
2. Öka medvetenhet
3. Renare miljö
4. Avfall som resurs

Minimera avfallets mängd

I EU:s avfallshierarki är förhindrandet av avfallets uppkomst den viktigaste eftersträvan. För att uppnå detta måste hushåll och verksamheter bidra till att minska avfallsmängderna genom medveten konsumtion och hushållning med resurser. Detta kan bland annat ske genom att kunskapen om koppling mellan konsumtionsmönster och avfall ökar, förbättrad hushållning med förbrukningsmaterial, matråvaror, textilier med mera inom kommunala verksamheter samt en ökad möjlighet att hyra eller leasa produkter.

En ökad återanvändning spelar även roll för detta fokusområde, då en minskad konsumtion minskar den totala avfallsmängden.

Mål 1

Total mängd kommunalt avfall (brännbart avfall, matavfall samt förpackningar) från hushåll ska minska med 5 % per invånare till 2031.

Aktiviteter

Tabell 2 Aktiviteter för att uppnå målet totalt mängd kommunalt avfall från hushåll ska minska med 5 % per invånare till 2031.

Aktivitet	Genomförandetid	Ansvar för genomförande	Resurser
Informationsutskick om avfallsminimerande åtgärder till kunder	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Minska mängden förpackningar i det brännbara genom information och kommunikation	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Minska mängden textil i brännbart genom information och kommunikation	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Genomföra en plockanalys	2023, 2027	RMT	Kräver utökat uppdrag

Uppföljning

Målet att total mängd kommunalt avfall (brännbart organiskt avfall samt förpackningar) från hushåll ska minska med 5 % per invånare ska följas upp genom:

- Statistik på total mängd kommunalt avfall, kg/person (Referensår: 2020)
- Statistik från plockanalys (2022 och 2027)
- Mängden textil i brännbart avfall ska minska med 50 % till 2031 (Referensår: 2022)

Mål 2

Minska mängden avfall från den kommunala verksamheten.

Aktiviteter

Tabell 3 Aktiviteter för att uppnå målet minska mängden avfall från den kommunala verksamheten.

Aktivitet	Genomförandetid	Ansvar för genomförande	Resurser
Undersöka alternativ för ersättningsbara engångsartiklar ¹	2023	Alla verksamheter	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Minska användningen av engångsartiklar i den mån det är möjligt	Löpande	Alla verksamheter	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Undersöka möjligheterna till digitalt mellanarkiv inom kommunkoncernen	2023	Kansliet	Kräver utökat uppdrag
Undersöka lösningar för minskad användning av kopieringspapper inom kommunkoncernen	2027	Alla verksamheter	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Minska lunchmatsvinnet från kommunala skolrestauranger med 50 % till 2030 genom samarbete, projekt och informationskampanjer mellan kommunala förskolor och skolor	Löpande	Kostenheten, UBF	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Tillsätta en arbetsgrupp för ökad samverkan i avfallsfrågor mellan kommunala verksamheter	Löpande	RMT (sammankallande), alla verksamheter	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Ta fram ett förslag på effektivare sorteringsystem av avfall i kommunkoncernens fastigheter	2023	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Verksamheter ska införa rutiner för avfallshantering som uppkommer i deras verksamhet	2024	Alla verksamheter	Kräver utökat uppdrag
Livslängden på (bärbar) elektronik inom kommunens verksamheter ska öka.	Löpande	KLF, alla verksamheter	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
<u>Förslag på ytterligare åtgärder:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> Riktade kommunikationsinsatser för ökad medvetenhet kring elektronikens påverkan på miljön Samarbete med organisationer för ett förändrat konsumtionsmönster Stötta aktörer som främjar förebyggande genom att laga, hyra, dela och uppdatera produkter 			Kräver utökat uppdrag

¹ Engångsartiklar är produkter som enbart används en gång. Den 1 januari 2022 trädde EUs engångsplatsdirektiv (*EU 2019/904*) i kraft. Direktivet innebär förändringar för både producenter och privatpersoner, då en del plastprodukter förbjuds helt, medan andra produkter har fått krav för minskad konsumtion och mer och bättre materialåtervinning. Bomullspinnar (tops), sugrör, bestick och ätspinnar,

Uppföljning

Målet att minska mängden avfall från den kommunala verksamheten ska följas upp genom utfall från genomförda aktiviteter samt utifrån följande indikatorer:

- Årlig statistik på inköp av engångsartiklar (Referensår: 2021)
- Antal utskrivna kopieringspapper (Referensår: 2021)
- Vägning av matavfall grundskola och gymnasium (g/portion) (Referensår: 2017)
- Statistik på användningen av andrahandselektronik i kommunkoncernen (Referensår: 2021)

---

omrörare för drycker, ballongpinnar och tallrikar förbjuds. Även matlådor för snabbmat som innehåller expanderad polystyren kommer att förbjudas.

Mål 3

Förbättra avfallshanteringen i miljöhusen i flerbostadshus.

Aktiviteter

Tabell 4 Aktiviteter för att uppnå målet förbättra avfallshanteringen i miljöhusen i flerbostadshus.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Arbetsgrupp tillsätts och arbetar för förbättrad avfallshandling i miljöhusen i flerbostadshus.	Löpande	RMT (sammankallande), MBF	Kräver utökat uppdrag

Uppföljning

Målet att förbättra avfallshanteringen i miljöhusen i flerbostadshus följs upp genom utfall från genomförd aktivitet.

Öka medvetenheten

Förändrade attityder, värderingar och beteende både för invånare och verksamheter är det som möjliggör att avfallsplanens syfte uppnås. Att det är lätt att göra rätt är oftast den betydande faktorn för att få människor och verksamheter motiverade att göra de åtgärder som kräver en viss uppoffring.

Kommunens arbete med styrmedel möjliggör utvecklingen av en förändring av människors livsstil och beteende, och leder mot en mer hållbar framtid. Exempel på styrmedel som kommunen kan använda för att skapa en beteendeförändring hos konsumenten är avfallstaxa, renhållningsordning och information.

En ökad medvetenhet minskar riskerna för att avfall och farligt avfall hanteras på fel sätt. Såväl kommuninvånare som verksamhetsutövare behöver ha en medvetenhet om vad som är farligt avfall och var det ska lämnas på ett så enkelt och säkert sätt som möjligt. Konsumtionsmönster kan även styra mängden farligt avfall som uppstår, och information om hur miljöskadliga produkter kan undvikas är en viktig del i att minska avfallets farlighet.

Det gäller även att följa upp effekterna kring de informationsinsatser som görs genom till exempel enkätundersökningar eller andra mätningar som visar om invånare och kommunens verksamheter går från ord till handling. Relevant information om materialflöden höjer kunskapen och motivationen, och enligt Avfall Sverige har kommuner som satsat på information fått bättre sorterat avfall.

Mål 4

Ta hänsyn till avfallshantering vid bygglovsärenden/fysisk planering.

Aktiviteter

Tabell 5 Aktiviteter för att uppnå målet ta hänsyn till avfallshantering vid bygglovsärenden/fysisk planering.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Ta fram rutin för hur avfallshantering ska beaktas vid nya bygglovsärenden.	Löpande	MBF (sammankallande), RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag Resurs: Användarmanual för dimensioneringsmodell för avfallsutrymmen- Rapport 2019:15

Uppföljning

Målet att ta hänsyn till avfallshantering vid bygglovsärende/fysisk planering ska följas upp genom utfall från genomförd aktivitet.

Mål 5

Kommuninvånare ska ha kunskap om avfallssortering och vikten av att förebygga avfall.

Aktiviteter

Tabell 6 Aktiviteter för att uppnå målet kommuninvånare ska ha kunskap om avfallssortering och vikten av att förebygga avfall.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Information och kommunikation	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Information och förslag på aktiviteter riktade till skolan ska finnas på Miljötekniks hemsida	2023	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag

Uppföljning

Målet att kommuninvånare ska ha kunskap om avfallssortering och vikten av att förebygga avfall ska följas upp genom utfall från genomförda aktiviteter.

Mål 6

Farligt avfall (inklusive elektronikavfall) ska minska med 5 % kg per invånare till 2031

Aktiviteter

Tabell 7 Aktiviteter för att uppnå målet farligt avfall ska minska med 5 % kg per invånare till 2031.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Information till kommuninvånare om farligt avfall och elektronik samt hur det ska hanteras.	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Utreda möjligheter att ordna insamlingsplats/hushållsnära hämtningsplatser för till exempel batterier, lysrör och glödlampor på andra ställen än återvinningscentralerna	2027	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Utbildning av personal på återvinningscentraler så de har bra kompetens gällande hantering av avfall och farligt avfall	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Informera och kommunicera med verksamhetsutövare om avfall och farligt avfall	Löpande	MBF, KLF/ Näringsliv, RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Tillsyn av framförallt mindre och icke anmälningspliktiga verksamheter, med avseende på hantering av avfall och farligt avfall	Löpande	MBF	Kräver utökad uppdrag

Uppföljning

Målet att farligt avfall (inklusive elektronikavfall) ska minska med 5 % per kg/invånare till 2030 ska följas upp genom:

- Farligt avfall (inklusive elektronikavfall) kg/invånare (referensår 2021)
- Plockanalys av fyrfack vart femte år (referensår 2023)
- Utfall från genomförda aktiviteter
- Statusrapportering antal besökare på webbsidan [Tillståndsguiden - ronney.se](https://www.ronneby.se/tillstandsguiden) (referensår 2022)
- Utförd tillsyn av framförallt mindre och icke anmälningspliktiga verksamheter, med avseende på hantering av avfall och farligt avfall

Mål 7

Kundnöjdheten för kommunens avfallsverksamhet är minst 85 %.

Aktiviteter

Tabell 8 Aktiviteter för att uppnå målet kundnöjdheten för kommunens avfallsverksamhet är minst 85 %.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Ta fram förslag på ständiga förbättringar genom återkommande utökade kundundersökningar utöver SCB:s medborgarundersökning.	Vart tredje år	RMT	Kräver utökad uppdrag

Uppföljning

Målet kundnöjdheten för kommunens avfallsverksamhet är minst 85 % följs upp genom Ronneby Miljö & Tekniks kundundersökning.

Renare miljö

En renare miljö innebär att offentliga miljöer, vattnet och luften blir renare och bidrar till en ökad hälsa för oss människor. Ett positivt resultat innebär en minskning i både negativ miljöpåverkan samt hälsopåverkan, och ger en ökad trygghetskänsla för allmänheten. En renare miljö minskar kostnader för avfallshantering och underhåll, skaderisk för människor och djur, spridning av giftiga ämnen och har positiv inverkan på besöksnäringen.

Ronneby kommun ska vara en ren kommun utan nedskräpning. För att arbeta med detta fokusområde måste kommunen ha en fungerande avfallsorganisation. Insamling och hantering av avfall ska ske så att risken för påverkan på miljön och människors hälsa minimeras. Positiva metoder (exempelvis nudging) för att ändra beteendemönster hos personer som skräpar ned kan vara en del av lösningen för en renare miljö.

Mål 8

Minska nedskräpningen.

Aktiviteter

Tabell 9 Aktiviteter för att uppnå målet minska nedskräpningen.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Ansöka om bidrag för att möjliggöra årlig strandstädning	Löpande	KLF	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Verka för attityd- och beteendeförändring gällande nedskräpning genom kommunikation	Löpande	MBF, RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Undersöka frekvensen av tömning av soptunnor i kommunen och om uppstädning kan anpassas till årstid/ högtider. Lämpliga platser att se över kan vara öar, badplatser, hamnar för fritidsbåtar och ställplatser för husbilar	2024	TFK	Kräver utökat uppdrag
Förbättra möjligheten till sortering av avfall i offentliga miljöer.	2024	TFK	Kräver utökat uppdrag
Informera om varför man inte ska slänga trädgårdsavfall och annat avfall i naturen	Löpande	MBF, RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Undersök och eventuellt implementera utökade öppettider för kommunens återvinningscentraler	Löpande	RMT	Kräver utökat uppdrag

Uppföljning

Målet att minska nedskräpningen följs upp genom utfall från genomförda aktiviteter och följande indikatorer:

- Upplevd nedskräpning ska inte vara större än 35 % för något av områdena Kallinge, norra och sydöstra Ronneby i årlig trygghetsmätningen (Referensår: 2021)
- Antalet öppna timmar på återvinningscentraler per år (Referensår: 2021)

Mål 9

Alla hushåll ska ha hämtning av kommunalt avfall (inklusive slam från enskilda avlopp)

Aktiviteter

Tabell 10 Aktiviteter för att uppnå målet alla hushåll ska ha hämtning av kommunalt avfall.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Samverkan mellan Miljöteknik och Miljö- och byggnadsförvaltningen	Löpande	MBF, RMT (sammankallande)	Kräver utökat uppdrag

Uppföljning

Målet att alla hushåll ska ha hämtning av kommunalt avfall följs upp genom:

- Antal hushåll utan sophämtning. Statistik tas fram genom jämförelse mellan antal fastigheter och antal kundavtal. (2026, 2031)

Mål 10

Minska avfallsverksamhetens påverkan på miljön.

Aktiviteter

Tabell 11 Aktiviteter för att uppnå målet minska avfallsverksamhetens påverkan på miljön.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Aktivt uppströmsarbete samt uppdaterad information kring nya tekniker genom bl.a. samarbete med andra kommuner	Löpande	RMT	Kräver utökat uppdrag
Genomföra handlingsplan för nedlagda deponier	Löpande	RMT	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag

Uppföljning

Målet att minska avfallsverksamhetens påverkan på miljön följs upp genom följande indikatorer:

- Innehåll av tungmetaller² i slam (referensår 2021).
- Antal åtgärdade nedlagda deponier.

² Bly, kadmium, koppar, krom, kvicksilver, nickel och zink.

Avfall som resurs

Det långsiktiga målet med avfallsplaneringen och avfallstrappan är en cirkulär ekonomi där avfall inte uppstår och resurser behålls i kretsloppet så länge som möjligt. Tanken är att produkter redan från början ska designas för att kunna underhållas, återanvändas och återvinnas, så man kan minimera användandet av jungfruligt material. För att uppnå det behövs en smartare produktion och produktdesign, nya affärsmodeller och mer hållbara konsumtionsmönster. Fördelar med att materialåtervinna och återanvändning är att det förutom minskar användande av jungfruligt material även är energibesparande. Utmaningar med en cirkulär ekonomi är bland annat att alla nuvarande material inte bör återvinnas (innehåller farliga ämnen), material kan vara svåra att separera och återvinna, inaktuell lagstiftning, transporter och plats för lagring.

Ronneby kommun inspireras av hållbarhetskonceptet Cradle to Cradle® (vagga till vagga) som en metod för att uppnå cirkulär ekonomi och hållbar utveckling.

Mål 11

Återanvända och återvinna byggprodukter och byggmaterial på ett hållbart sätt.

Aktiviteter

Tabell 12 Aktiviteter för att uppnå målet återanvända och återvinna byggprodukter och byggmaterial på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Återanvända byggprodukter	Löpande	ABRI, KLF, RMT, RBH, TFK	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag
Möjliga aktiviteter för att återanvända byggprodukter: <ul style="list-style-type: none"> • Användning av återbruksguider • Återbruksinventering innan rivning med hjälp av återbrukskonsult • Katalogisering av byggprodukter som kan återanvändas • Användning av cirkulär marknadsplats för att köpa och sälja externa byggprodukter • Undersöka möjligheterna för att skapa en återbruksgalleria 	Löpande	ABR, KLF, RMT, RBH, TFK	Kräver utökad uppdrag
Möjliga aktiviteter för att Återanvända byggprodukter gemensamt inom kommunkoncernen: <ul style="list-style-type: none"> • Gemensam digital plattform för byggprodukter avsedda för återbruk • Undersöka möjligheter för lagring av byggprodukter avsedda för gemensamt återbruk inom kommunkoncernen 	2027	ABRI, KLF, RMT, RBH, TFK	Kräver utökad uppdrag

Uppföljning

Målet att återanvända och återvinna byggprodukter och byggmaterial på ett hållbart sätt följs upp utifrån utfall från genomförda aktiviteter.

Mål 12

Återanvända och återvinna möbler och inventarier på ett hållbart sätt.

Aktiviteter

Tabell 13 Aktiviteter för att återanvända och återvinna möbler och inventarier på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Genomförande tid	Ansvar för genomförande	Resurser
Utreda en lämplig digital lösning för en intern marknadsplats	2023	KLF	Kräver utökat uppdrag
Återbruka och återvinna inom kommunkoncernen. Förslag på aktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> • Stimulera och uppmuntra återanvändning av möbler och utrustning genom kommunikation • Framtagning av logistisk tjänst för återbruk/återvinning av möbler och inventarier • Skapa en lagerplats med ansvarig personal	Löpande	KLF ansvarar för att ta fram en förstudie som klargör vidare ansvarsförhållanden.	Kräver utökat uppdrag
Återbruka utanför kommunkoncernen. Förslag på aktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> • Införskaffning av återbrukade produkter • Införskaffning av produkter med återvunnet material • Försäljning av lämpliga möbler och inventarier som inte återbrukas inom koncernen • Undersöka möjligheterna att skapa en återbruksgalleria • Möjlighet för privatpersoner att skänka möbler och utrustning t.ex. genom att upplåta en förvaringsplats	Löpande	KLF ansvarar för att ta fram en förstudie som klargör vidare ansvarsförhållanden.	Kräver utökat uppdrag

Uppföljning

Målet att återanvända och återvinna möbler och inventarier på ett hållbart sätt ska följas upp genom utfall från genomförda aktiviteter.

Bilaga 1- Förkortningar och definitioner

Förkortningar

KLF	Kommunledningsförvaltningen
MB	Miljöbalken
MBF	Miljö- och byggnadsförvaltningen
MBK	Miljökonsekvensbeskrivning
RBH	Ronnebyhus AB
RMT	Ronneby Miljö & Teknik AB
TFK	Teknik, Fritid och Kulturförvaltningen
UBF	Utbildningsförvaltningen
ÅVC	Återvinningscentral
ÅVS	Återvinningsstation

Definitioner

Avfall	Varje föremål, ämne eller substans som innehavaren gör sig av med, avser eller är skyldig att göra sig av med.
Avfallshantering	Verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall.
Avfallstrappan	EU:s gemensamma prioritering som visar i vilken ordning olika behandlingsmetoder för avfall bör användas för att minimera miljöpåverkan. Översta steget är Förebyggande – minska avfallens mängd och farlighet, därefter följer Förberedelse för återanvändning, Återanvändning, Materialåtervinning, Annan återvinning – exempelvis energiåtervinning och sist Bortskaffande – exempelvis genom deponering.
Beteendeförändring	Arbete för ett positivt och förändrat beteende.
Biogas	Gas som bildas vid syrefri nedbrytning av biologiskt material, huvudsakligen bestående av metan och koldioxid. Kan produceras i röt-kammare eller uppstå exempelvis i en deponi.
Brännbart avfall	Avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat.
Bygg- och rivningsavfall	Avfall som uppkommit vid nybyggnad, tillbyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad.
Deponi	Kontrollerat upplag för avfall som inte avses flyttas.

Deponigas	Biogas som bildas i en deponi.
Elektriskt och elektroniskt avfall	Avfall med sladd eller batteri, inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som har haft en elektrisk eller elektronisk funktion.
Farligt avfall	Avfall som har en eller flera farliga egenskaper, till exempel giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt.
Fastighetsnära insamling	Insamling vid fastighetsgränsen eller vid överenskommen eller anvisad plats inom rimligt avstånd från fastigheten.
Grovavfall	Kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
Hushållsavfall	Tidigare definition av avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. Det legala begreppet har upphört och har delvis ersatts med Kommunalt avfall, även kommunens ensamrätt för hämtning har ändrats. Numera kan begreppet hushållsavfall bara användas på hushållens avfall.
Icke brännbart avfall	Avfall som inte kan förbrännas även om energi tillförs, exempelvis sten och metall.
Insamling	Uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport.
Kommunalt avfall	Avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll.
Kompostering	Biologisk hantering där biologiskt avfall bryts ner under förbrukning av syre (jämför rötning).
Källsortering	Sortering eller separering av avfall på samma plats där avfallet uppkommit, till exempel i hushållet.
Kärl- och säckavfall	Den del av avfallet från hushåll som läggs i kärl eller säck, det vill säga exklusive avfall till materialåtervinning, grovavfall och farligt avfall.
Matavfall	Biologiskt nedbrytbart avfall som består av livsmedel eller som uppstår i samband med hantering av livsmedel, det vill säga livsmedelsavfall från livsmedelskedjan (hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustrin). Omfattar såväl ätbar mat som icke ätbar, exempelvis ben, kärnor och skal.
Organiskt avfall	Bioavfall, plastavfall och annat avfall som innehåller organiskt kol.

Producent	Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige, fyller en förpackning eller säljer en vara eller en förpackning (varuproducent) eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl (avfallsproducent).
Producentansvar	Producenters ansvar för vissa utpekade produkter under hela dess livscykel inklusive design, produktion och omhändertagande som avfall på ett miljömässigt godtagbart sätt.
Rötning	Anaerob (syrefri) behandlingsmetod för bioavfall där biogas bildas (jämför kompostering).
Trädgårdsavfall	Avfall som uppkommer vid normal skötsel av en trädgård. Kan komposteras på den egna fastigheten eller lämnas på återvinningscentraler.
Verksamhetsavfall	Avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess, exempelvis vid en industri.
Återanvändning	Användning av en kasserad produkt utan föregående förädling.
Återbruk	Se återanvändning.
Återvinning	Användning av material, näringsämnen eller energi från avfall.
Återvinningscentral (ÅVC)	Bemannad anläggning för mottagning av grovavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall etc.
Återvinningsstation (ÅVS)	Obemannad mindre anläggning för mottagning av förpackningar.

Bilaga 2 – Lagstiftning och mål

Ronnebys kommunala avfallsplan baseras på ett antal internationella, nationella och kommunala lagar, mål och styrdokument. Dessa ligger till grund för mål och aktiviteter som är styrande för utvecklingen av avfallshanteringen inom Ronneby kommun under perioden 2023 till 2031. I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om innehåll i en kommunal avfallsplan och Länsstyrelsens sammanställning (NFS 2020:6), finns regler för vad avfallsplanen ska innehålla. Även den nationella avfallsplanen, vars huvudsyfte är att styra Sveriges avfallshantering för att göra den mer resurseffektiv, har väglett detta arbete.

Kommunen ansvarar för både det kommunala avfallet (det som fram till den 1 augusti 2020 benämndes hushållsavfall) och det avfall som uppkommer i kommunens egna verksamheter. EUs revidering av avfallsdirektivet har skärpt kraven på medlemsstaternas avfallsförebyggande arbete. Den 1 augusti 2020 infördes en skyldighet för kommuner att lämna information till hushåll om avfallsförebyggande åtgärder samt underrätta Naturvårdsverket om avfallsförebyggande åtgärder.

Utöver detta finns det även krav på att:

- Beskriva avfallsplanens syfte
- Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer
- Mål och åtgärder för nedskräpning ska ingå
- Kommuner ska redovisa styrmedel som planeras att användas för implementering av mål och åtgärder.
- Bedöma behovet av ändringar i insamlingssystem och anläggningar för att hantera framtida förändrade avfallsflöden och bättre koppla ihop fysisk planering med avfallsplanering.

Internationella mål

Agenda 2030

2015 antog FN:s generalförsamling en resolution med 17 globala mål och 169 delmål för en bättre värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agenda 2030 är den överordnade ramen för det globala miljö- och utvecklingsarbetet och innebär att alla medlemsländer i FN förbundit sig att fram till år 2030 tillsammans arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling. Mål och delmål i agendan som har bäring på avfalls och avfallsförebyggande arbete redovisas nedanför:

- *Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion* är det mest relevanta, med två delmål som har direkt koppling till avfall. Matsvinn ska minska längs hela livsmedelskedjan och det globala matsvinnet per person i butik-och konsumentledet ska halveras mellan 2015 och 2030. Vidare ska mängden avfall år 2030 minska väsentligt genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.
- *Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla* har delmålet att vattenkvaliteten ska förbättras till 2030 genom att minska föroreningar, stoppa dumpning av avfall samt minimera utsläpp av farliga kemikalier/ material i avloppsvatten.
- *Mål 7 Hållbar energi för alla* och *mål 13 Bekämpa klimatförändringar* är mål som gynnas av att t.ex. omvandla avfall till biogas.
- *Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur* har delmål om effektivare resursanvändning.

- *Mål 11 Hållbara städer och samhällen* har delmålet att till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt hantering av kommunalt och annat avfall.
- *Mål 14 Hav och marina resurser* har delmålet att till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, exempelvis marint skräp.

EU:s Avfallshierarki

EU avfallshierarki, även kallad avfallstrappan är ett EU direktiv som styr Sveriges omhändertagande av avfall. Avfallstrappan, som kan ses i figur 1, består av fem steg, som alla representerar olika behandlingsmetoder. EU:s strategi för avfallshantering bygger på att prioritera avfallsminimering och minska avfallsets farlighet. Om detta inte är möjligt läggs fokus på återanvändning och materialåtervinning. Är detta inte möjligt strävas det efter att uppnå en bättre och mer miljösäker utvinning av energi. Det sista och minst önskade alternativet i avfallshierarki är deponering och övervakning av miljöpåverkan av avfallet.

Figur 1 EU:s avfallstrappa.

Nationella mål och planer

Sveriges miljömål

Generationsmålet är ett övergripande mål som inriktar den svenska miljöpolitiken och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Generationsmålet visar på den samhällsomställning som krävs för att vi ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta till kommande generationer, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Generationsmålet har sju strecksatser som förtydligar målets innebörd och av dem har tre strecksatser en direkt påverkan på avfallsplanen och de lyder:

- Kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen.
- En god hushållning sker med naturresurserna.
- Konsumtionsmönstren av varor och tjänster orsakar så små miljö- och hälsoproblem som möjligt.

Illustrator: Toias Flyger

Miljö kvalitetsmålen är centrala för miljöarbetet i Sverige, och beskriver vad som är en god miljö i Sverige. Miljö kvalitetsmålen vägleder det svenska samhällets miljöarbete, såväl myndigheters, länsstyrelser, kommuners som näringslivets och andra aktörers. Det finns 16 miljö kvalitetsmål i Sverige och fem av dem kan direkt kopplas till avfallsplanen och de är:

- *God bebyggd miljö*: Hållbar avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder
- *Giftfri Miljö*: Minska riskerna med farliga ämnen
- *Begränsad klimatpåverkan*: Minskad konsumtion och effektivare transportsystem
- *Ingen övergödning*: Minimera avfallsutsläpp i vatten.
- *Hav i balans samt levande kust och skärgård*: Minska uppkomsten av marint skräp samt sätta målsättningar för ett sådant arbete

Etappmål fastställs av regeringen och är steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljö kvalitetsmål. De etappmål som finns inom avfall, cirkulär ekonomi och minskat matsvinn lyder:

- Förberedande för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning av icke-farligt bygg- och rivningsavfall, med undantag av jord och sten, ska årligen fram till 2025 uppgå till minst 70 viktprocent.
- Senast 2025 ska förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall ha ökat till minst 55 viktprocent, 2030 till minst 60 viktprocent och 2035 ha ökat till minst 65 viktprocent.
- Senast år 2023 ska minst 75 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara.
- Av de förpackningar som släpps ut på marknaden i Sverige för första gången ska andelen som är återanvändbara öka med minst 20 procent från år 2022 till år 2026 och med minst 30 procent från år 2022 till år 2030.
- Matsvinnet ska minska så att det sammantagna livsmedelsavfallet minskar med minst 20 viktprocent per capita från 2020 till 2025.

Nationell avfallsplan 2018 - 2023 Att göra mer med mindre

Den nationella avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet ger en överblick över de mål, styrmedel och åtgärder som har införts i Sverige för att förebygga avfall och för att nå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin.

Det långsiktiga målet är en cirkulär ekonomi där avfall i princip inte uppstår och resurser behålls i samhällets kretslopp eller på ett hållbart sätt återförs till naturens eget kretslopp. Produkterna bör utformas så att de är hållbara, reparerbara och möjliga att återanvända och slutligen materialåtervinnas. Särskilt farliga ämnen bör fasas ut från kretsloppen. En viktig utgångspunkt för det svenska arbetet för giffria och resurseffektiva kretslopp är att särskilt farliga ämnen inte bör användas i nya varor och att användningen av övriga farliga ämnen så långt som möjligt bör minska.

För att nå en cirkulär ekonomi krävs ny teknik, nya innovativa produkter och tjänster, hållbara och resurseffektiva affärsmodeller och ett förändrat konsumentbeteende. Det behövs en kombination av olika typer av styrmedel och åtgärder samt samarbeten mellan olika aktörer och sektorer.

Kommunens mål och planer

Vision för Ronneby

Ronneby skall vara en framgångskommun där befolkningen och antalet arbetstillfällen ökar.

Kommunen ska präglas av ett tillåtande, lyssnande och ansvarstagande ledarskap där omsorg om invånarna, näringslivet och miljön står i fokus. Alla människor ska ha samma rättigheter och lika värde och varje enskild individ skall bemötas med respekt och erbjudas god kommunal service, en attraktiv livsmiljö, ett levande kulturliv och en rik fritid. Den kommunala servicen skall kännetecknas av valfrihet för den enskilde. Det ska finnas en trygg förskola och skola som förbereder våra barn för framtiden samt individanpassad omsorg i livets alla faser. Näringslivet ska uppmärksammas som grunden för allas vår ekonomi och genom nära dialog ges möjlighet att vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Naturen och vår miljö skall förvaltas med ett långsiktigt perspektiv så att vi bevarar dess värden till efterkommande generationer.

Ronneby behöver ett tydligt ledarskap och tydliga mål för att utvecklas till en jämställd och trygg framgångskommun.

Strategiska målområden

Ronneby ska bli Sveriges första hållbara kommun. De strategiska målområdena och arbetet med att nå dessa ska ha en koppling till FN:s globala mål för hållbar utveckling – Agenda 2030. De strategiska målområdena ska balansera de tre dimensionerna av hållbarhet: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Det innebär att Ronneby kommuns verksamhet genom en hållbar utveckling ska drivas och utvecklas i enlighet med den vision som finns för kommunen, så att invånare, företag och besökare kan bidra till en samhällsutveckling som är långsiktigt hållbar för såväl människan som naturen.

Ronneby kommuns strategiska målområden lyder barn och ungas behov, attraktiv och trygg livsmiljö för alla, tillväxt och näringslivssamverkan, ekonomi i balans för hållbar utveckling och attraktiv arbetsgivare.

Översiktsplan Ronneby 2035

Ronneby kommuns nu gällande Översiktsplan Ronneby 2035 anger kommunens intentioner för användningen av mark- och vattenområden i kommunen. I översiktsplanen beskrivs hur den byggda miljön ska användas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men den är ett viktigt strategiskt verktyg.

Översiktsplanen utgår från 19 planeringsstrategier. Planeringsstrategin *Införliva grundprinciper och tankesätt från cirkulär ekonomi i planering och utförande* är aktuell att använda för avfallsplanen.

I översiktsplanen står det att avfallet ska minimeras och som grund i detta arbete ligger kommunens arbete med cirkulär ekonomi där återvinning i allmänhet och materialåtervinning i synnerhet är en självklarhet. Kommunen arbetar med bland annat information till medborgarna och förbättrade rutiner inom den egna verksamheten. Nya detaljplaner ska ta hänsyn till avfallshantering och mark ska avsättas för gemensamma avfallsstationer.

Hållbarhetsstrategi Ronneby 2022-2025

Kommunens framtagna hållbarhetsstrategi är ett styrdokument, med syfte att säkerställa att kommunkoncernen arbetar tillsammans för en hållbar framtid för alla som bor, lever och verkar i Ronneby kommun idag och i framtiden. Genom hållbar konsumtion och produktion, samt åtgärder för avfallsförebyggande och cirkulära flöden, kan både resurseffektiviteten öka

och utsläppen minska. Avfallsplanen är ett konkret styrdokument som ligger under Hållbarhetsstrategins paraply.

Program för klimat och energi för Ronneby kommun

Program för klimat och energi anger den riktning som Ronneby kommun ska arbeta kring klimat och energifrågor och grundar sig i nationella och internationella beslut samt kommunens eget åtagande. Fokus på de positiva aspekterna av en cirkulär ekonomi, materialåtervinning och hållbar konsumtion tas upp i programmet och reflekteras i avfallsplanens mål. Ambitioner för fossilfria transporter i programmet för klimat och energi omfattar även kommunala transporter som sker inom avfallshanteringen.

VA-plan för Ronneby kommun

En VA-plan är ett styrdokument som beskriver hur VA-försörjningen ska ordnas i hela kommunen, både i och utanför det kommunala verksamhetsområdet. Att samla in slam och latrin är en del av kommunens avfallsansvar, varför det finns naturliga kopplingar mellan avfallsplanen och VA-planen.

Lagstiftning³

Bestämmelser kring innehållet i kommunala avfallsplaner regleras i:

- Miljöbalken (1998:808) 15 kap. 41§
- Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap. 4-5§§
- Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall, NFS 2020:6, beslutade den 25 juni 2020

Bestämmelser om processen för framtagande av avfallsplaner:

- Miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2§ punkt 2a, 4§, 5§ samt miljöbalken (1998:808) 6 kapitlet 6§
- Miljöbalken (1998:808) 6 kapitlet 7§ (efter samrådet fattas beslut om betydande miljöpåverkan av kommunfullmäktige, om inte frågan har delegerats. Motivering enligt punkterna i balken måste finnas bilagt avfallsplanen).
- Miljöbalken 15 kapitlet 41-44§§
- Avfallsförordning (2020:614) 9 kapitlet 7-8§§

EU-nivå

Avfallsdirektivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 nov 2008

Eu:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin, dec 2015

- Avfallspaketet
- Plaststrategi och engångsprodukter i plast

Nationell lagstiftning

- Förordning (2021:996) om engångsprodukter
- Förordning (2021:998) om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter
- Förordning (2021:999) om producentansvar för ballonger
- Förordning (2021:1000) om producentansvar för våtservetter
- Förordning (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap
- Förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar
- Förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning
- Förordning (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer
- Förordning (2007:185) om producentansvar för bilar
- Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck
- Förordning (2008:834) om producentansvar för batterier
- Förordning (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar
- Förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel
- Strålskyddsförordning (2018:506)
- Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
- Miljöprövningsförordning (2013:251)
- Förordning (2001:512) om deponering av avfall
- Förordning (2013:253) om förbränning av avfall
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Plan- och bygglagen (2010:900)

---

³ Aktuell sammanställning den 20 juni 2022.

Regeringen beslutade i december 2020 att förordningen om producentansvar för returpapper och tidningar ska upphävas, där av har den plockats bort ovan. Det innebär att kommunerna från och med januari 2022 ska ansvara för insamlingen och materialåtervinningen av tidningar och papper som tidigare sköttes av producenterna.

De skärpta kraven avspeglas i avfallsförordningen. Från den 1 augusti 2020 införs en skyldighet för kommunerna att lämna information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder, och en skyldighet för kommunerna att underrätta Naturvårdsverket om avfallsförebyggande åtgärder.

Bilaga 3 – Nulägesbeskrivning

I denna bilaga beskrivs de förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning med avseende på antal invånare, antal hushåll i kommunen fördelat på boendeform samt kommunens näringslivsstruktur. Här presenteras också en sammanställning av avfallsmängder och nuvarande hantering beträffande insamling och behandling av avfall från kommunen. Covid-19 kan ha påverkat uppkomsten av avfall och konsumtionsmönster.

Beskrivning av förhållandena i Ronneby kommun

Ronneby kommun ligger i Blekinge län. Kommunerna Karlshamn, Karlskrona, Tingsryd och Emmaboda angränsar till kommunen. Landarealen är 825 km² varav 6,3 % av marken är bebyggd. Den största andelen av kommunens areal är skogsmark.

Invånare, boende och bebyggelse

Ronneby kommun hade 29 372 invånare 2020. Invånarna är huvudsakligen fördelade till 9 tätorter. Den största andelen av befolkningen bor i Ronneby tätort, följt av Kallinge och Bräkne-Hoby.

Tabell 14. Antal hushåll i olika boendetyper. Källa: SCB.

Typ	Antal hushåll
En-och tvåbostadshus	8852
Flerbostadshus	5476
Fritidsbostäder	2904

Ny bebyggelse planeras framförallt i och intill tätorterna. Nya bostäder prioriteras i södra delen av kommunen, där efterfrågan väntas vara störst. Byggnadsprojekt pågår i Bräkne-Hoby och områden nära Ronneby centrum. Det planeras för eller byggs bostadsrätter, hyresrätter, äldreboende och villatomter. Variation i bostadstyper och upplåtelseformer skapas för att passa människor med olika förutsättningar.

Näringslivsstruktur

I Ronneby kommun stod tillverkning och utvinning för 18,7 % av arbetstillfällena i kommunen år 2019. Det var omkring 8 procentenheter högre än rikssnittet, men en minskning sedan 2017. Under 2018 var stora aktörer inom näringsgrenen Tarkett AB, Alfa Laval Lund AB, Orbit one AB och Kockums Maskin AB. Avfallstyper som kan vara betydande är exempelvis plast och produktionsspill.

Tabell 15. Fördelning av arbetstillfällen i Ronneby kommun 2019. Källa: SCB

Näringsgren	Andel av arbetstillfällen (%)
Tillverkning & utvinning	18,7
Vård och omsorg	14,7
Utbildning	14,8
Offentlig förvaltning och försvar	11,8
Företagstjänster	7,7
Handel	7,0
Byggverksamhet	6,5
Jordbruk, skogsbruk & fiske	3,5
Transport	2,8
Personliga och kulturella tjänster, m.m.	3,3
Hotell och restauranger	3,0
Energi och miljö	1,5
Information och kommunikation	1,3
Finans och försäkringsverksamhet	0,8
Fastighetsverksamhet	1,3
Okänd bransch	1,5

Antalet sysselsättningar inom företagstjänster, hotell- och restaurang samt handel ökade under 2019. Samma år hade Ronneby den lägsta andelen nyföretagande per 1 000 invånare (6,6 %) i Blekinge. Efterfrågan på mark i handels- och verksamhetsområden ökar och det behöver kunna erbjudas ytor till företag som vill etablera sig eller utöka sin verksamhet i kommunen. Handelsområde Vigen som byggs mellan Kallinge och Ronneby tätort, där E22 möter riksväg 27, är ett projekt som pågår för att möjliggöra detta. Gärdet är ett annat pågående projekt som ska ge möjlighet till etablering för verksamheter inom logistik, service och industri. Gärdet ligger i direkt anslutning till E22 och östra infarten som knyter an mot Karlskrona.

I översiktsplanen för 2035 spås besöksnäringen öka i Ronneby kommun med fler besöksnätter, framförallt campingnätter. Intresset för naturturism ökar och det finns potential för att göra den mer tillgänglig med nya leder för olika typer av friluftsliv.

Ronneby Marina vid östra piren ska skapa en knutpunkt för såväl besökare som lokalinvånare. Det finns ställplatser för husbilar och en besöksmarina, lokaler för verksamheter inom båt- och fritidsliv och skärgårdstrafik till Karlskrona och Karlshamn. Ökad naturturism medför risk för mer nedskräpning.

Ansvaret för avfallshanteringen

I miljöbalken och avfallsförordningen föreskrivs att avfall ska hanteras på ett sådant sätt att ingen olägenhet uppkommer för miljö- och hälsoskyddssynpunkt. För varje kommun ska det också finnas en renhållningsordning, där bland annat avfallsplanen ingår, vilken upptar de föreskrifter som ska gälla för bortforsling av kommunalt avfall inom kommunen. Ansvar att omhänderta avfall som uppkommer och säkerställa att det behandlas på ett riktigt sätt har fördelats på olika aktörer beroende på avfallslag till exempel avfall med producentansvar, verksamhetsavfall och övrigt kommunalt avfall. Kommunalt avfall är ett paraplybegrepp som innefattar avfallslag från hushåll och därmed jämförligt avfall.

Nedan redogörs kortfattat mellan vilka aktörer ansvaret för avfallshantering är uppdelat.

Riksdagen, regeringen och Naturvårdsverket

Riksdagen, regeringen och Naturvårdsverket styr avfallshanteringen genom lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd.

Kommunerna

Varje enskild kommun svarar enligt miljöbalken för att kommunalt avfall inom kommunen transporteras till en behandlingsanläggning och att det kommunala avfallet återvinns eller bortskaffas. Kommuner har dessutom ett särskilt ansvar för att hushållens farliga avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.

I Ronneby är det Ronneby Miljö & Teknik som ansvarar för insamlingen av kommunalt avfall samt hushållens miljöfarliga avfall.

Producenterna

Producentansvaret är lagstadgat sedan 1994 och innebär att företag som producerar eller säljer produkter på svenska marknaden ansvarar för att detta avfall sorteras, samlas in, återvinns och behandlas på ett miljömässigt riktigt sätt. Avfallstyper som omfattas av producentansvaret är förpackningar, uttjänta glödlampor och batterier, vissa belysningsarmaturer samt avfall från, bilar, däck, läkemedel, radioaktiva produkter, elektriska och elektroniska hushållsprodukter.

Verksamhetsutövare

Verksamheter ansvarar för att avfallet transportera bort, och behandlas på ett miljömässigt riktigt sätt. De allra flesta verksamheter producerar också kommunalt och jämförligt avfall i form av brännbart avfall och matavfall exempelvis i personalmatsalen, samt avfall som omfattas av producentansvar. Producenter eller kommunen svarar för att dessa avfallstyper hanteras på ett korrekt sätt.

Hushåll

Fastighetsägaren ska se till att det finns ett renhållningsabonnemang. Hushållen ansvarar för att det avfall som uppkommer sorteras på rätt sätt enligt renhållningsordningen samt lämnas till kommunen eller till de insamlingssystem som producenterna eller fastighetsägarna tillhandahåller för omhändertagande och borttransport.

Miljö-och byggnadsförvaltningen

Miljö-och byggnadsförvaltningen har tillsyn över avfallshanteringen och återvinningscentralerna i Ronneby kommun. För tillsyn av tillståndskrävande verksamheter ansvarar vanligtvis Länsstyrelsen, men tillsynen för Angelskogs avfallsanläggning har överlåtits åt kommunen.

Insamling och behandling av olika avfallsfraktioner

Avfallet som samlas in av kommunen kommer främst från hushåll, men även från verksamheter. Hanteringen av verksamhetsavfall redovisas endast översiktligt.

Fastighetsnära insamling (Fyrfack)

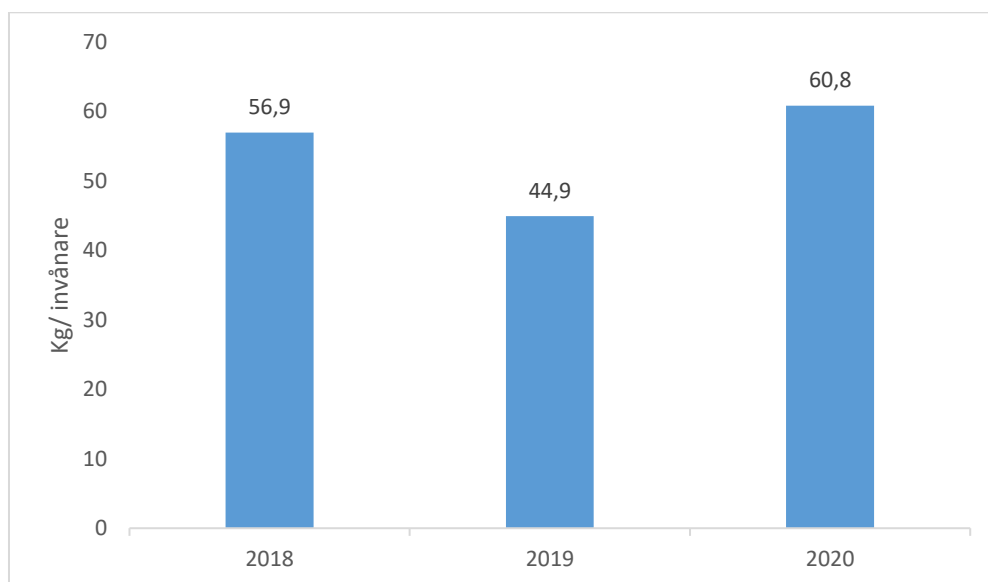
Under 2018 - 2019 infördes fastighetsnära insamling (Fyrfack) i Ronneby kommun. Detta insamlingssystem innebär att hushållen sorterar åtta fraktioner vid fastigheten. Sortering sker av matavfall, brännbart avfall, pappers-, plast-och metallförpackningar, färgat och ofärgat glas samt tidningar. Avfallet hämtas med insamlingsfordon och transporteras till Angelskog för mellanlagring.

Figur 2 Översiktlig bild på fyrfackskärlen.

Matavfall

Matavfallet som samlas in via fyrfackskärlen transporteras till Angelskogs avfallsanläggning för mellanlagring. Matavfallet transporteras sedan till extern mottagare där det torrrotas och uppgraderas till biogas. Rötresten blir kompostjord och biogödsel.

Figur 3 Insamlad mängd matavfall per invånare.

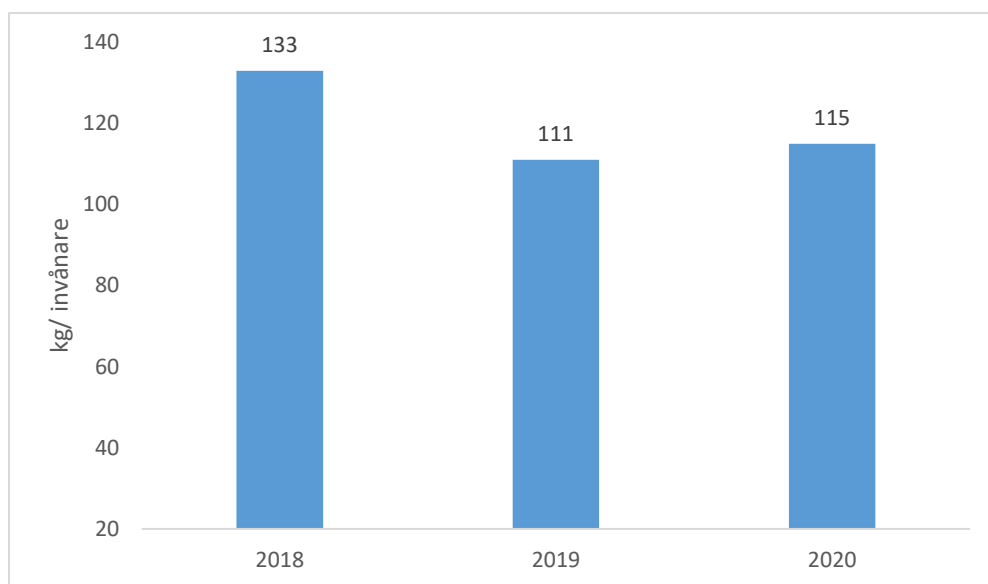
Tabell 16. Insamlad mängd matavfall.

Avfallstyp		2018	2019	2020
Matavfall	Totalt (ton)	1 681	1516	1786
	Per person (kg)	56,9	44,9	60,8

Brännbart avfall

Avfallshämtning av brännbart avfall från enfamiljshus sker via fyrfackskärl som sedan körs till Angelskogs avfallsanläggning för mellanlagring och omlastning. Brännbart avfall transporteras därefter till en extern förbränningsanläggning där det nyttjas för el- och värmeproduktion.

Från flerbostadshus och verksamheter sker hämtning av brännbart avfall i plastkärl. Mindre flerbostadshus har även möjlighet att välja insamling via fyrfack.

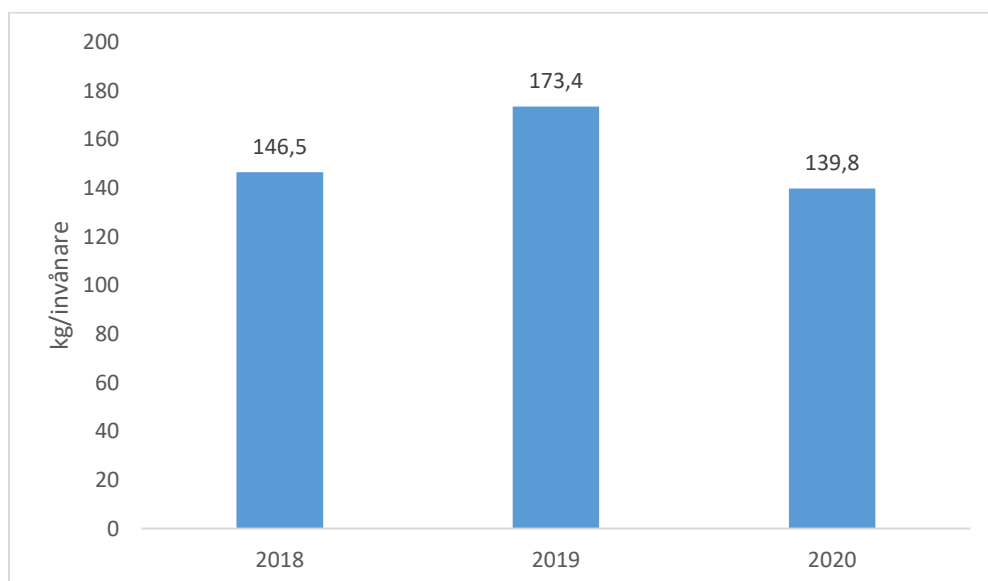
Figur 4 Insamlad mängd brännbart avfall per invånare.

Tabell 17. Insamlad mängd brännbart avfall.

Avfallstyp	Mängd	2018	2019	2020
Brännbart avfall	Totalt (ton)	3 337	3 276	3370
	Per person (kg)	133	111	115

Grovavfall

Grovavfall definieras som kommunalt avfall med egenskaper som gör det olämpligt att samla in i kärl, exempelvis för att det är för tungt eller skrymmande. Grovavfall innefattar bland annat möbler, gips och isolering. Hushåll kan lämna grovavfall på kommunens återvinningscentraler och möjlighet finns att hyra en container där grovavfall kan lämnas. Sedan år 2020 är det möjligt att beställa hämtning av grovavfall i en så kallad storsäck vilket innebär att man kan lägga sitt grovavfall i en stor säck som hämtas vid fastigheten av Ronneby Miljö & Teknik AB mot en avgift.

Figur 5 Insamlad mängd grovavfall per invånare, exklusive trädgårdsavfall och fyllnadsmassor.

Tabell 18. Mängd grovavfall från hushåll inlämnad på Återvinningscentraler, exklusive trädgårdsavfall och fyllnadsmassor.

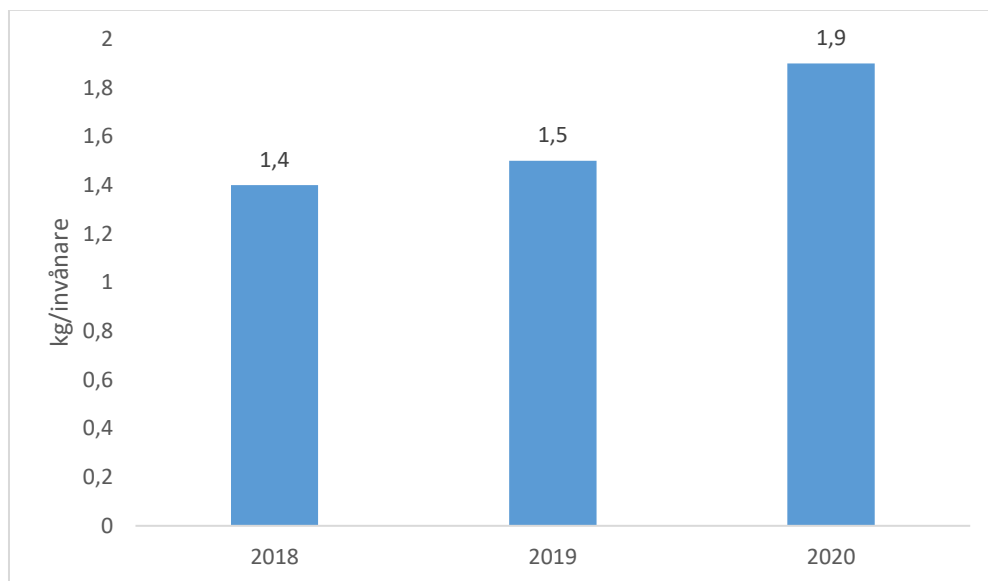
Avfallstyp	Mängd	2018	2019	2020
Grovavfall	Totalt (ton)	4328	5118	4108
	Per person (kg)	146,5	173,4	139,8

Tabell 19. Olika typer av grovavfall, mängd i ton. Data saknas för mängd trädgårdsavfall och fyllnadsmassor.

Grovavfall	Mängd (ton) 2018	Mängd (ton) 2019	Mängd (ton) 2020	Behandling	Plats
<i>Metallskrot</i>	532	615	699	Materialåtervinning	Externt
<i>Träavfall, ej impregnerat virke</i>	1737	2119	2162	Förbränning för energiåtervinning	Vitt trä på Ronneby Miljö & Teknik AB:s förbränningsanläggning Färgat trä externt
<i>Brännbart avfall</i>	1250	1373	1373	Förbränning för energiåtervinning	Sorteras och mellanlagras på Angelskogs avfallsanläggning Förbränns externt
<i>Ej sorterabart</i>	809	1011	874	Deponeras	Mältans avfallsanläggning
<i>Trädgårdsavfall</i>		-		Flisas och komposteras	Angelskogs avfallsanläggning
<i>Fyllnadsmassor</i>		-		Används som konstruktionsmassor	Angelskogs avfallsanläggning
Totalt (ton)	4328	5118	4108		

Återbruk

På Angelskogs återvinningscentral finns det möjlighet att lämna saker till återanvändning i en container som hämtas av Lindra Second Hand.

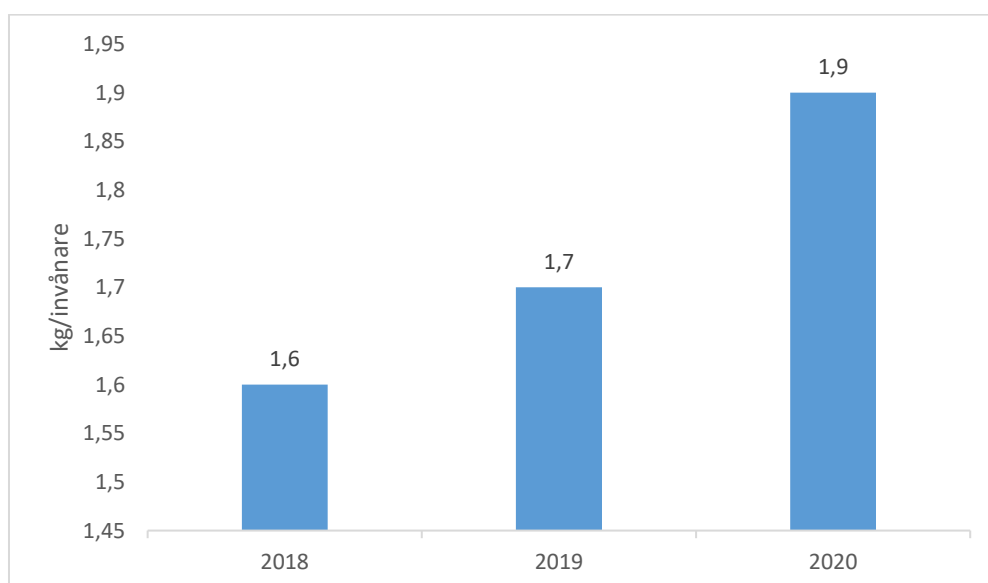
Figur 6 Insamlad mängd återbruk per invånare.

Tabell 20. Insamlad mängd till återbruk i ton.

Avfallstyp	Mängd	2018	2019	2020
Återbruk	Totalt (ton)	42	43	58
	Per person (kg)	1,4	1,5	2,0

Farligt avfall

Med farligt avfall avses det avfall som har en eller flera farliga egenskaper och är farligt för människors hälsa eller miljön. Alla typer av farligt avfall från hushåll lämnas in på återvinningscentraler. Detta sorteras av personal för att sedan hämtas av extern aktör för lämplig hantering.

Figur 7 Insamlad mängd farligt avfall per invånare.

Tabell 21 Olika typer av farligt avfall från hushåll som kommunen ansvarar för, mängd i ton.

Farligt avfall	Mängd (ton)			Behandling
	2018	2019	2020	
Småkemikalier	9,5	0,37	3,9	Energiåtervinns eller destrueras
Lösningssmedelsbaserad färg	24,2	34,4	37,6	Metaller återvinns, färgrester energiåtervinns
Oljehaltigt avfall	13,5	16,0	16,6	Energi återvinns, neutraliseras eller deponeras
Övrigt farligt avfall från hushåll	0,89	1,45	0,6	
Totalt (ton)	48,6	52,2	58,7	
Per person (kg)	1,6	1,7	1,9	

Asbest och tryckimpregnerat trä

Asbest och tryckimpregnerat virke som lämnas in på återvinningscentraler i Ronneby kommun körs av Ronneby Miljö & Teknik till Mältans avfallsanläggning i Karlskrona. Asbest kan endast i mindre mängd lämnas på Angelskogs återvinningscentral och bara små mängder tas emot.

Tabell 22 Bygg-och rivningsmaterial som klassas som farligt avfall.

Farligt avfall	Mängd (ton)			Behandling
	2018	2019	2020	
Asbest	6,9	5,9	11,9	Deponeras
Impregnerat trä	180	136	290	Energiåtervinns

Fettavfall

Fettavfall samlas in från de verksamheter i kommunen som installerat en fettavskiljare. Lokaler med livsmedelshandling har ofta högre fetthalt i spillvattnet än hushåll och måste därför ha en fettavskiljare. Generellt gäller att slam från fettavskiljaren ska tömmas fyra gånger per år. Tömningen utförs av Ronneby Miljö & Teknik AB eller annan entreprenör som verksamhetsutövaren väljer. Slammet som samlas in av Ronneby Miljö & Teknik AB, se tabell 23, transporteras till extern mottagare som komposterar detta.

För villor och flerbostadshus kan matfett samlas upp med hjälp av en så kallad miljötratt i en PET-flaska istället för att hamna i avloppet. Miljötratt kan hämtas kostnadsfritt på medborgarservice, Ronneby Miljöteknik Kundtjänst samt Angelskog återvinningscentral. När PET-flaskan är full kan den lämnas in på Angelskogs återvinningscentral, matfettet återvinnas av extern aktör. Petflaska med matfett kan även läggas i det brännbart avfall, då går det till förbränning och blir fjärrvärme.

Fett som hålls ut med spillvatten till avloppsledning kan orsaka driftproblem, skadliga utsläpp och dålig lukt.

Tabell 23 Insamlad mängd fettavskiljarslam och antal abonnemang.

Avfallstyp	Mängd	2018	2019	2020
Fettavskiljarslam	Totalt (ton)	186	265	325
	Abonnemang (st)	71	78	78

Avfall från enskilda avlopp

Kommunen ansvarar för det avfall som uppkommer vid de enskilda avloppslösningarna hos

Slamtömning utförs av Ronneby Miljö & Teknik AB varje år för permanentbostäder och vartannat år för fritidshus med enskilda avloppsanläggningar. Slammet transporteras till Rustorp avloppsreningsverk. Ronneby Miljö & Teknik AB tömmer slam även från campingplatser som har trekammarbrunn, de ingår i statistiken i tabell 10.

Tabell 24 Antalet abonnemang och mängd slam från enskilda avlopp.

Enskilda avlopp	Mängd	2018	2019	2020
Slam från enskilda avlopp	Totalt (ton)	8235	7 639	7455
	Abonnemang (st)	2433	2 620	2350

Latrinavfall från hushåll hämtas i särskilda latrintunnor enligt abonnemang. Latrintunnor sugs därefter med miljötekniks slambil och latrinet transporteras till Rustorps avloppsreningsverk.

Tabell 25 Insamlade mängder latrin avfall och antal abonnemang.

Enskilda avlopp	Mängd	2018	2019	2020
Latrin	Totalt (ton)	0,4*	0,4*	0,4*
	Abonnemang (st)	11	11	12
	Budning			
	sommar	15	9	7

*Uppskattad vikt för de 54 behållare som tömdes 2019. Faktisk vikt ej uppmätt.

Textilavfall

Idag saknas strategi för insamling och återvinning av textilavfall. Det finns inga uppgifter på hur mycket textil som slängs, återanvänds eller återvinns.

Trädgårdsavfall

I Ronneby kommun kan hushållen beställa hämtning av trädgårdsavfall med tömning en gång i månaden under säsong. Insamlat trädgårdsavfall komposteras på Angelskogs återvinningsanläggning. Grenar och kvistar flisas och blir sedan bränsle som ger fjärrvärme.

För kompostering av trädgårdsavfall på den egna fastigheten krävs inga speciella tillstånd eller behållare under förutsättning att komposteringen kan ske utan risk för människors hälsa och miljö, samt att det sker på egen fastighet. Torrt trädgårdsavfall får under en begränsad period eldas på den egna fastigheten om fastigheten är utanför detaljplanelagt område. Växtdelar från invasiva arter ska läggas i brännbart avfall.

Övrigt avfall i kommunala verksamheter

Kommunen ansvarar utöver kommunalt avfall för avfall som uppkommer i kommunens egna verksamheter. Även sådant avfall som uppstår på allmänna platser ska kommunen hantera.

Avfall från allmän plats

Avfall som uppstår på allmän plats är bl.a. det som slängs i papperskorgar på publika platser t.ex. badplatser, öar, hundlatrintunnor, men även det avfall som uppstår genom nedskräpning och dumpning av avfall.

Hundlatrin och avfall från allmänna papperskorgar

Teknik, fritid- och kulturförvaltningen i kommunen ansvarar för insamling av avfall i allmänna papperskorgar och hundlatrintunnor. Avfallet behandlas som brännbart avfall.

Avfall från båtar, öar, badplatser och campingplatser

Avfall från fritidsbåtar, öar, badplatser och campingplatser utgör också kommunalt avfall. Teknik, fritid- och kulturförvaltningen ansvarar för insamlingen av det avfallet, vilket transporteras till Angelskog och hanteras som kommunalt avfall.

Nedskräpning

Nedskräpning anses vara ett problem i Ronneby kommun. Det avser både daglig nedskräpning i offentliga miljöer samt dumpning av trädgårdsavfall och annat grovavfall. För att minska den dagliga nedskräpningen finns papperskorgar utplacerade.

Avfall från kommunens egna verksamheter

Betydande kommunalt verksamhetsavfall är slam från avloppsrening, avfall från gatuunderhåll och avfall från kommunala bygg- och anläggningsarbeten. Äldreomsorgen ger upphov till den största mängden kommunalt avfall i de kommunala verksamheterna.

Kommunen arbetar aktivt med att minska matsvinn från förskolor och skolor genom att informera eleverna om matsvinn, anpassa mängderna som lagas efter närvaro och matlådor med överbliven mat säljs för att minska svinnet.

Slam från kommunala reningsverk

Slam från avloppsreningsverket Rustorp hämtas av extern aktör. Slammet används till jordtillverkning och sluttäckningsmaterial för deponier. 2018 hämtades 2485 ton varav 1349 ton användes till jordtillverkning och 1136 ton nyttjades som sluttäckningsmaterial.

Sand och snö från vägunderhåll

Under vintern halkbekämpas gator med sand. Denna sand samlas upp i den mån det går för återanvändning, vanligtvis kan ungefär 70 % återanvändas. Snö som skottas räknas som avfall och transporteras till snöupplag. Vägunderhåll i form av halkbekämpning och snöskottning utförs av Teknik, fritid- och kulturförvaltningen.

Avfall som omfattas av producentansvar

Syftet med producentansvaret är att ge producenterna det yttersta ansvaret för omhändertagande av uttjänta produkter, för att driva på en miljöanpassad produktutveckling och därigenom öka resurshushållningen och minska miljöbelastningen. Producenterna ansvarar för att bygga upp insamlings- och återvinningssystem i hela Sverige.

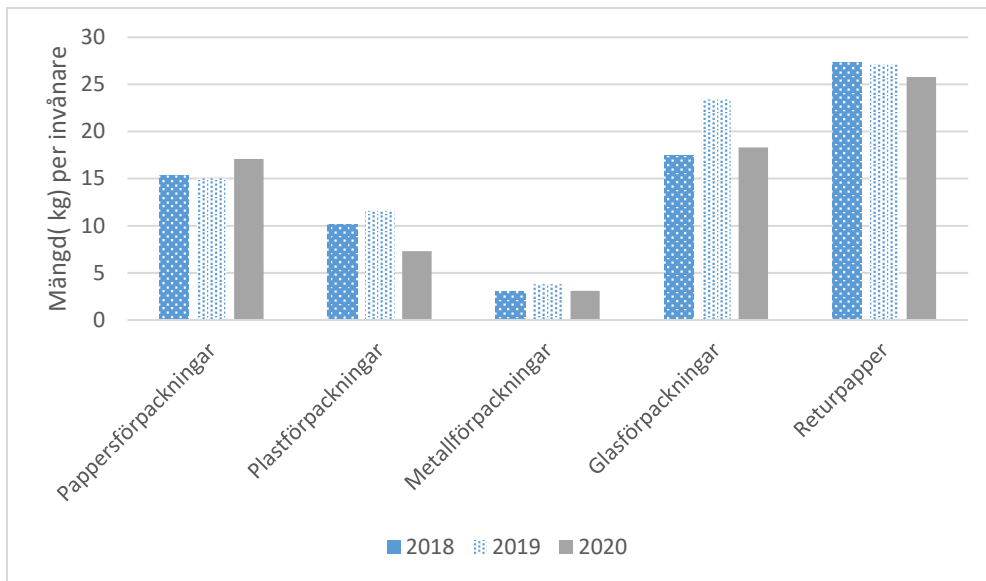
Producentansvaret omfattar däck, batterier, bilar, elavfall och läkemedel, returpapper samt förpackningar av plast, kartong, wellpapp, trä, metall och glas. Mängd och hantering av sådant avfall redovisas i figur 8 och tabell 26.

Förpackningar

Hushållen kan lämna sina förpackningar i de fastighetsnära fyrfackskärnen eller på de återvinningsstationer som finns i kommunen samt på vissa återvinningscentraler. Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) ansvarar för insamlingen av förpackningar och returpapper från återvinningsstationer.

De förpackningar som samlas in i det fastighetsnära insamlingssystemet Fyrfack hämtas av Ronneby Miljö & Teknik AB. Färgat glas och tidningar hämtas varannan vecka, ofärgat glas, pappers-, plast- och metallförpackningar hämtas var fjärde vecka.

Förpackningarna transporteras till Angelskogs avfallsanläggning för mellanlagring. Pappers-, plast- och metallförpackningar körs av Ronneby Miljö & Teknik AB till extern mottagare. Glasförpackningar samt returpapper hämtas av extern aktör.

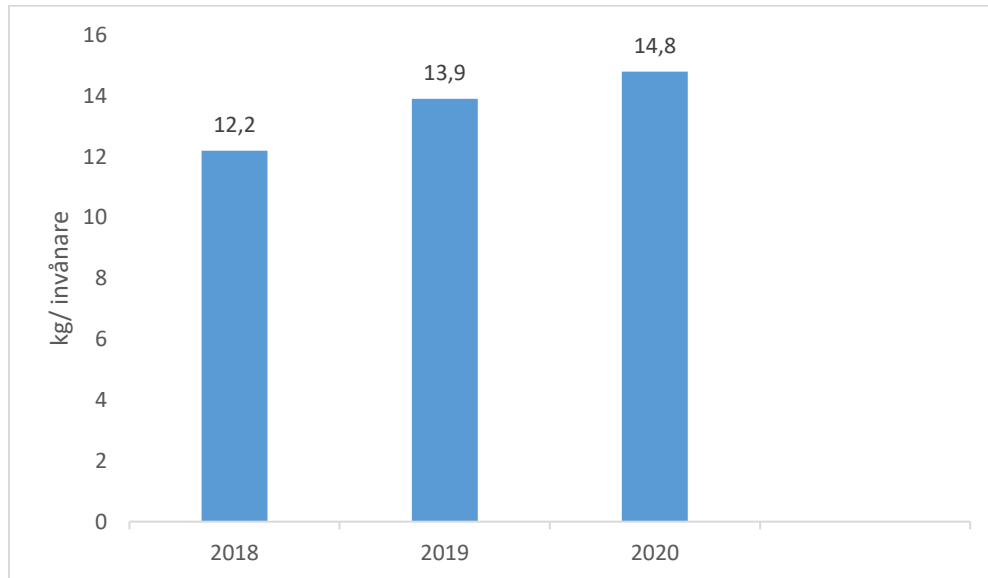
Figur 8 Insamlad mängd förpackningar och returpapper (tidningar) i kilogram per invånare.

Tabell 26. Insamlade mängder förpackningar och returpapper.

Avfall som omfattas av producentansvar		Mängd	2018	2019	2020
<i>Pappersförpackningar</i>	Totalt (ton)		453	433	503
	Per person (kg)		15,3	15	17,1
<i>Plastförpackningar</i>	Totalt (ton)		299	344	214
	Per person (kg)		10,1	11,6	7,3
<i>Metallförpackningar</i>	Totalt (ton)		89	114	91
	Per person (kg)		3,0	3,8	3,1
<i>Glasförpackningar</i>	Totalt (ton)		520	692	538
	Per person (kg)		17,5	23,4	18,3
<i>Returpapper</i>	Totalt (ton)		810	804	757
	Per person (kg)		27,3	27,1	25,8

Elektriskt och elektroniskt avfall

Elavfall samlas in på kommunens återvinningscentraler. Det transporteras sedan till Angelskog för mellanlagring. Från Angelskog hämtas det av en extern aktör för behandling vilket innebär att miljöfarliga ämnen plockas bort och omhändertas, batterier plockas ut och sorteras, övrigt material krossas, sorteras och materialåtervinns.

Figur 9 Mängd inlämnat elavfall per person 2018, 2019 och 2020.

Tabell 27 Mängder elavfall lämnat på ÅVC, exklusive batterier.

<i>Elavfall</i>	<i>Mängd</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>Diverse elektronik</i>	Totalt (ton)	200	226	255
	Per person (kg)	6,7	7,6	8,7
<i>Kylskåp och frysar</i>	Totalt (ton)	73	86	79
	Per person (kg)	2,5	3,0	2,7
<i>Ljuskällor och lysrör</i>	Totalt (ton)	3,2	10,1	3,4
	Per person (kg)	0,1	0,3	0,1
<i>Vitvaror</i>	Totalt (ton)	89	100	97
	Per person (kg)	3,0	3,4	3,3

Batterier

Batterier delas upp i bärbara batterier, bil- och industribatterier. Bärbara batterier avser alla de batterier som inte är bilbatterier eller industribatterier.

Bilbatterier och industribatterier kan lämnas in på återvinningscentral. Bilbatterier kan dessutom lämnas hos återförsäljare. Bärbara batterier samlas in via batteriholkar på återvinningsstationer, miljöhus eller på återvinningscentraler. Det finns totalt tolv platser för inlämning av bärbara batterier i kommunen.

Insamlade batterier hämtas av extern aktör som sorterar batterierna efter storlek och kemiskt innehåll. Metall- och plasthöljen materialåtervinns, kemiska ämnen i batterierna återvinns eller hanteras som farligt avfall.

Tabell 28 Insamlad mängd batterier år 2018, 2019 och 2020.

<i>Batterier</i>	Mängd	2018	2019	2020
<i>Bärbara batterier</i>	Totalt (ton)	6,6	11	8
	Per person (kg)	0,2	0,4	0,3
<i>Bilbatterier</i>	Totalt (ton)	31	33	22
	Per person (kg)	1,0	1,1	0,8

Däck

Svensk Däckåtervinning AB ansvarar för insamling och återvinning av uttjänta däck. Privatpersoner hänvisas till återförsäljare som ska ta emot däcken utan kostnad, dock kan verkstäderna ta ut en avgift för att skilja däck från fälg. Möjlighet finns att lämna däck på Angelskogs Återvinningscentral mot en avgift. Däcken materialåtervinns till andra gummi produkter eller energiåtervinns.

Bilar

Uttjänta bilar som är huvudsakligen kompletta kan lämnas till en auktoriserad bilskrottningsfirma. I Ronneby kommun finns två stycken. Bilar plockas isär och delarna återanvänds, materialåtervinns eller energiåtervinns.

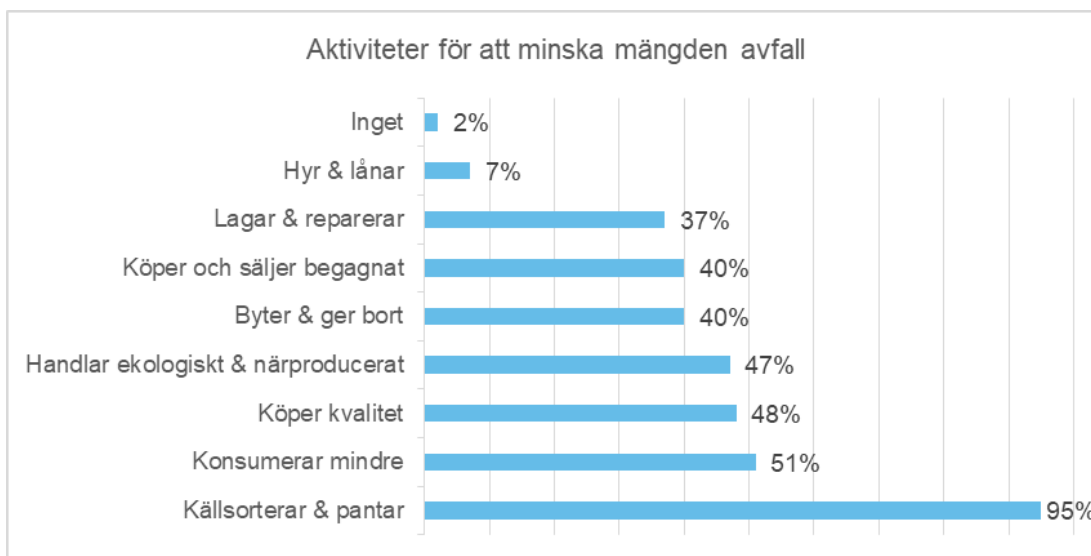
Läkemedel

Läkemedel ska lämnas in på apotek. Läkemedel destrueras efter insamling.

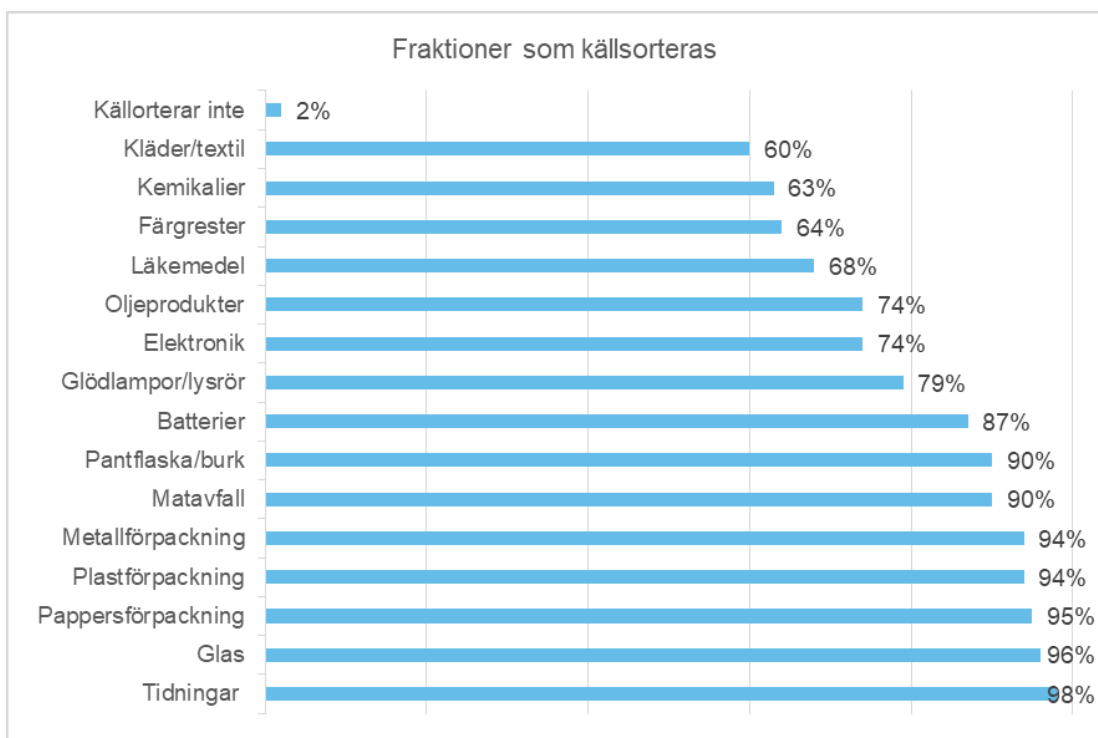

Kundundersökning

En undersökning i hur nöjda kunderna är med avfallshantering gjordes under 2020. Syftet var att kunna förbättra arbetet med avfallshantering med utgång i kundernas nöjdhet, attityd och vanor. Av 500 slumpvis utvalda hushåll som undersökningen skickades till svarade 249 stycken. Den sammanlagda kundnöjdheten i kommunen var 93 %. Ett urval av resultat från undersökningen visas i figur 10 och 11 samt tabell 29.

Figur 10 Andel av hushållen som gör olika aktiviteter för att minska sitt avfall.

Figur 11 Vilka fraktioner som hushållen källsorterar.

Tabell 29 Kundnöjdhet för insamling av olika avfallstyper.

Avfallstyp	Lämningsmöjlighet
<i>Farligt avfall</i>	82% nöjda/mycket nöjda
<i>Grovavfall</i>	80% nöjda/mycket nöjda
<i>Elektronik</i>	83% nöjda/mycket nöjda
<i>Småelektronik</i>	83% nöjda/mycket nöjda
<i>Förpackningar</i>	90% nöjda/mycket nöjda med fyrfack

Bilaga 4: Nedlagda deponier

Enligt 17 § Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) ska avfallsplanen innehålla uppgifter om deponier som inte längre tillförs avfall eller som inte längre används för detta ändamål. Nedlagda deponier kan påverka människors hälsa och miljön negativt på grund av att utsläpp av föroreningar kan fortgå trots att deponin inte längre är i drift. Dessutom har äldre, nedlagda deponier ofta en sämre placering utifrån miljösynpunkt.

Som en del av underlaget för avfallsplanen ska kommunen göra en inledande inventering av samtliga nedlagda deponier inom kommunen, även sådana som inrättats och drivits av någon annan än kommunen. Klassningen sker enligt den nationella Metodik för Inventering av Förorenade Områden (MIFO).

Genomförda inventeringar

Åren 2007–2008 genomförde Ronneby Miljö & Teknik AB en inventering av samtliga kända nedlagda deponier enligt MIFO fas 1. Denna metodik bygger på undersökning av arkivmaterial, kartor, flygfoton etc. samt intervjuer och platsbesök, men omfattar inte provtagning. Efter genomförd MIFO fas 1 tilldelas objekten en riskklass från 1 (mycket stor risk) till 4 (liten risk).

Objekt med riskklass 1 eller 2 bör gå vidare till översiktlig markteknisk miljöutredning enligt MIFO fas 2. För de objekt där man bedömer att fortsatta undersökningar inte är motiverade (riskklass 3–4) kan ändå vissa åtgärder behöva genomföras, t.ex. uppstädning eller förbättrad täckning. MIFO2 har gjorts 2020-2021 för deponierna Listerby Björketorp norra, Listerby soptipp och Möljeryd Karlsnäs.

Under 2019 gjordes en ny undersökning enligt MIFO fas 1. För deponier som fortfarande bedömdes ha riskklass 1 eller 2 rekommenderas undersökning enligt MIFO fas 2. För en del deponier med riskklass 3 eller 4 föreslås avslutningsåtgärder för att skydda människor, djur och miljön.

Nedlagda deponier som det i dagsläget inte anses möjligt eller behövligt att genomföra MIFO-inventering för

Följande deponier uppmärksammades första gången i Avfallsplan 2014-2019 och har inte inventerats enligt MIFO.

Bräkne-Hoby, Dönhults grustag (BHG)

Misstankar har funnits om föroreningar i fyllnadsmassor. Ärendet⁴ avskrevs av Miljö- och hälsonämnden Ronneby då analys av ett flertal prover inte visade på förhöjda halter av skadliga ämnen.

Bräkne-Hoby, Sagavägen (BHY)

Allmän avstjälpningsplats på 1930-talet. Platsen inte klart lokaliserad. Sparsamt med uppgifter.

Bräkne-Hoby, trädgårdsmästeriet, G. Blomé (BHB)

Allmän avstjälpningsplats på 1930-talet. Platsen inte klart lokaliserad. Sparsamt med uppgifter.

---

⁴ dnr 091 826 1995

Eringsboda, Prästgårdsvägen (ERP)

Skräpgrop på 1920-talet. Platsen inte klart lokaliserad. Tveksamt om det ska räknas som deponi.

Kallinge, Ellebäcken (KEB)

Plats i skogsbacke vid södra delen av Fårabacken, som enligt en uppgift ska ha använts för viss soptömning på 1950-talet. Tillhörde då Kockums Jernverk. Platsen är lokaliserad, men inga fler faktauppgifter finns. Eventuellt bör inventering göras. Området ägs idag av Ronneby kommun.

Kallinge, Värperysvägen (KVÄ)

En mindre sandtäkt där närboende lämnat trädgårdsavfall och i viss utsträckning annat skräp. Igenfyllt och övertäckt sedan länge. Bedöms obetydlig.

Ronneby, Silverforsen (RSF)

En slänt ner mot sank mark vid Ronnebyån har använts som hushållstipp av framför allt Silverforsens kaffestuga. Användningen har upphört sedan ett flertal år tillbaka. Bedöms obetydlig.

Ronneby, vid Lindahlska stiftelsen (RLS)

En grop någonstans i närheten av nuvarande vandrarhemmet användes i början av 1900-talet som avstjälningsplats för diverse skrot och avfall, vilket föranledde anmärkningar från förste provinsialläkaren (länsstyrelsen). Platsen har inte klart lokaliserats.

Ronneby, vid Lindblomska kyrkogården (RLI)

Avstjälningsplats för skrot under tidiga 1900-talet. Nuvarande Lindblomsvägen går över platsen för deponin, som sannolikt är bortgrävd. Läget finns väl markerat på gamla kartor.

Nedlagda deponier som bör undersökas enligt MIFO fas 2

Under MIFO-inventeringens första fas som gjordes 2019 bedömdes objekten i tabell 30 tillhöra riskklass 1 eller 2 och bör således undersökas vidare enligt fas 2.

Tabell 30 Deponier som bör undersökas enligt MIFO fas 2.

<i>Deponier som bör undersökas enligt MIFO 2</i>	<i>Förkortning</i>	<i>Riskklass efter MIFO 1</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>År för nedläggning</i>	<i>Avfallets ursprung eller avfallstyper</i>	<i>Tillsynsmyndighet</i>
<i>Backaryd</i>	BAC	2	2 000	1967	Hushåll, verkstäder	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Bräkne-Hoby Evaryd</i>	BHE	2	3 000	1971/72	Hushåll, verksamhet, slakteri	Länsstyrelsen
<i>Bräkne-Hoby Hoby kulle</i>	BHK	2	3 000	1958	Hushåll, verksamheter, bygg	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Bräkne-Hoby Svenstorp</i>	BHS	2	16 000 – 19 000	1981	Hushåll, verksamheter	Länsstyrelsen
<i>Hallabro Abborramåla</i>	HAB	2	3 500	1974	Hushåll, verksamheter, industrier	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Hasselstad</i>	KHA	2	16 000	1969 (kan ha använts till 1973)	Hushåll, verkstäder, industrier	Länsstyrelsen
<i>Kallinge Niordsdalsvägen</i>	KNV	2	6 500	1954	Hushåll, verksamheter	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Listerby Björketorp norra</i>	LBN	1	39 000	Mitten av 1980-talet	Sten, schaktmassor, bygg	Länsstyrelsen
<i>Listerby soptipp</i>	LIS	2	2 000	1967	Hushåll, verksamheter, industrier	Länsstyrelsen
<i>Möljeryd Karlsnäs</i>	MKA	2	6 000	1968	Träavfall, bildelar, asfalt	Länsstyrelsen
<i>Ronneby Sörby</i>	RSÖ	2	6 000	1970	Hushåll	Miljö- och byggnadsnämnden

Nedlagda deponier med förslag till avslutningsåtgärder

Många av de objekt som tidigare bedömts tillhöra riskklass 2 reviderades under den nya MIFO-inventeringens första fas. Samtliga bedömdes som lägre risk jämfört med inventeringen 2008. Alla objekt som efter den senaste inventeringen tillhör riskklass 3 eller 4 och där avslutningsåtgärder bedöms vara nödvändiga redovisas i tabell 31. De avslutningsåtgärder som föreslogs ska minimera risken att deponierna påverkar människors hälsa eller miljö.

Tabell 31. Nedlagda deponier där förslag till avslutningsåtgärder tagits fram.

Deponier med förslag till avslutningsåtgärder	Förkortning	Riskklass efter MIFO 1	Area (m ²)	År för nedläggning	Avfallets ursprung eller avfallstyper	Avslutningsåtgärder	Tillsynsmyndighet
<i>Belganet</i>	BEL	3	200	1967	Hushåll, mindre verksamheter	Röjning av vegetation, upprensning av avfall, täckning eller borttransport av avfall och återfyllnad	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Bräkne-Hoby Dammen</i>	BHD	3	1 000	1954	Allt möjligt	Röjning av vegetation, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Bräkne-Hoby Sågverkets tipp</i>	BHX	3	8 000	1977	Träavfall, sten schaktmassor, skrot	Upprensning av skräp, röjning av vegetation, omfördelning av massor	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Eringsboda Gäddegölsvägen</i>	ERB	3	500	1967	Hushåll, verksamheter	Röjning av vegetation, upprensning av skräp, avgränsning av deponins utbredning, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Eringsboda Krösnavägen</i>	ERI	3	1 500	1969	Hushåll, mindre verksamheter	Trädfällning, omformning av deponislänterna, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Hasselstad gamla</i>	KHD	3	700	1960	Hushåll, mindre verksamheter, skrot	Plockning av skräp, röjning av vegetation, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden

<i>Johannishus</i>	JJO	3	1 000	1967	Hushåll, verksamheter	Röjning av vegetation, avgränsning av deponins utbredning, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Listerby Björketorp södra</i>	LBS	3	30 000	1972	Sten, schaktmassor, industri, verksamheter	Plockning av skräp	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Möljeryd Mållsjövägen</i>	MJD	4	400	1968	Hushåll, verkstäder, mindre verksamheter	Plockning av skräp, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Ronneby gamla soptipp Ågården</i>	RÅS	4	1 500	1936	Hushåll, verksamheter	Plockning av skräp, avgränsning av deponins utbredning, skilja avfall från våtmarken, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden
<i>Ronneby Risanäs</i>	RRI	3	3 500	1985	Hushåll, mindre verksamheter, industri	Plockning av skräp, täckning	Miljö-och byggnadsnämnden

Nedlagda deponier som inte behöver vidare undersökning eller åtgärder
Deponier i riskklass 3 och 4 där avslutningsåtgärder inte anses behövas redovisas i tabell 32.

Tabell 32. Nedlagda deponier som inte bedöms behöva vidare undersökning eller åtgärder.

<i>Deponier som inte behöver vidare undersökning eller åtgärder</i>	<i>Förkortning</i>	<i>Riskklass efter MIFO 1</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>År för nedläggning</i>	<i>Avfallets ursprung eller avfallstyper</i>	<i>Tillsynsmyndighet</i>
<i>Johannishus gamla</i>	JOH	3	1 000	1951	Hushåll, verksamheter	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Kallinge Hyndekulla</i>	KHY	3	4 500	1972	Sten, schaktmassor, byggavfall	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Kallinge Kalleberga grusgrop</i>	KKG	3	2 200	1960	Hushåll, verksamheter, sten, jordmassor	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Ronneby Härstorp</i>	RHÄ	3	3 000	1985	Hushåll, verksamheter	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Saxemara</i>	SAX	3	300	1964	Hushåll	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Moabacken industrideponi</i>	KMO	3		1991	Industri	Länsstyrelsen
<i>Ronneby Ågårdens grusgrop</i>	RÅG	4	9 000	1949	Kommunens renhållning, hushåll,	Miljö- och byggnadsnämnden

Nedlagda deponier som undersökts enligt MIFO fas 2

För en deponi har en undersökning enligt MIFO fas 2 utförts. Deponin är omfattande i storlek och delas upp i det västra och östra området. För respektive område föreslås åtgärder som ska minimera deponins påverkan på människors hälsa och miljön.

Tabell 33. Nedlagda deponier som undersökts enligt MIFO fas 2.

<i>Deponier som undersökts enligt MIFO 2</i>	<i>Förkortning</i>	<i>Riskklass efter MIFO 2</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>År för nedläggning</i>	<i>Avfallets ursprung eller avfallstyper</i>	<i>Åtgärder</i>	<i>Tillsynsmyndighet</i>
<i>Ronneby Risatorp södra, västra området</i>	RRS	3	10 000	1985	Kommunalt avfall	Röjning av vegetation, upprepning av avfall, täckning	Miljö- och byggnadsnämnden
<i>Ronneby Risatorp södra, östra området</i>	RRS	3	70 000	1985	Schaktmassor, verksamhetsavfall	Uppföljning av flyktiga föroreningar i händelse av nybyggnation, ev fördjupad riskbedömning, upprepning av avfall. En del av deponin misstänks vara kvar och ska undersöka.	Miljö- och byggnadsnämnden

Bilaga 5: Anläggningar för hantering av bortskaffat avfall

I följande avsnitt beskrivs översiktligt de viktigaste anläggningarna som nyttjas för hantering av avfall i Ronneby kommun.

Angelskogs avfallsanläggning

Verksamheten vid Angelskogs avfallsanläggning startade på 1960-talet med en deponi. Deponeringsverksamheten är numera nedlagd och anläggningen fungerar som behandlings-sorterings- och mellanlagringsanläggning. På anläggningen bedrivs bland annat följande verksamhet:

- Sortering, krossning, mellanlagring och omlastning av kommunalt avfall och industriavfall.
- Mellanlagring och omlastning av producentansvarsmaterial.
- Mellanlagring av farligt avfall, vitvaror, elavfall
- Kompostering av trädgårdsavfall
- Flisning och mellanlagring av träavfall
- Mottagning och behandling av oljeskadade massor
- Återvinningscentral där hushållen lämnar utsorterat avfall och farligt avfall.
- Deponigas samlas upp och facklas.
- Möjlighet att skänka till återanvändning genom Lindra.

Återvinningscentraler (ÅVC)

Inom Ronneby kommun finns sju stycken återvinningscentraler, se tabell 34. De två större återvinningscentralerna Angelskog och Kallinge har öppet sex dagar i veckan (mån- dag – lördag). De mindre återvinningscentralerna har öppet tre dagar i veckan (måndag, onsdag och lördag).

Återvinningscentralerna tar emot de flesta utsorterade avfallsslagen från hushåll såsom grovavfall, metall (skrot), trä, trädgårdsris, farligt avfall och elavfall. På några återvinningscentraler kan även förpackningar och tidningar lämnas.

Tabell 34. Återvinningscentraler i Ronneby kommun.

Anläggning	Öppettider Dagar/vecka	Tar emot
ÅVC Angelskog	6	Isolering, asbest i små mängder, fyllnadsmassor, förpackningar, grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier
ÅVC Kallinge	6	Förpackningar, grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier
ÅVC Bräkne-Hoby*	3	Grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier
ÅVC Backaryd	3	Förpackningar, grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier
ÅVC Johannishus*	3	Grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier
ÅVC Hallabro	3	Förpackningar, grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier
ÅVC Eringsboda	3	Förpackningar, grovavfall, farligt avfall, elavfall, batterier

* FTI-insamling i närheten av återvinningscentralen

Återvinningsstationer (ÅVS)

Inom kommunen finns 7 stycken obemannade återvinningsstationer för insamling av hushållens förpackningsmaterial (glas, kartong, plast, metall). På en del stationer finns även batteriholkar. Återvinningsstationerna är placerade på allmänna platser, till exempel vid butiker.

Övriga anläggningar av betydelse

Anläggningar i kommunen som kan vara betydande för avfallshantering listas i tabell 35.

Tabell 35 Övriga anläggningar som hanterar avfall i Ronneby kommun.

Bolag	Verksamhetstyp
<i>Eldorado</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
<i>F L Transport & Entreprenad AB</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
	Återvinning av icke-farligt avfall
<i>Olssons Transporter</i>	Återvinning av avfall i anläggningsändamål
<i>Hasselstadskroten</i>	Återvinning av uttjänta bilar
<i>Krossning Kvistvägen</i>	Återvinning av avfall i anläggningsändamål
	Mellanlagring av icke-farligt avfall
<i>Långemåla Energi- leveranser AB</i>	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål
	Biologisk behandling av icke-farligt avfall
<i>Ronneby kommun – Tekniska förvaltningen</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
	Återvinning av icke-farligt avfall
<i>Peab Anläggningar AB</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
	Sortering av icke-farligt avfall
<i>Ragn-Sells AB</i>	Återvinning och behandling av farligt och icke-farligt avfall
<i>Rolf Johanssons Schakt & Transport AB</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
<i>Ronneby Kommun - Parkenheten</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
<i>Yit Building Systems AB</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
<i>Yxnarums Transporter AB</i>	Mellanlagring av icke-farligt avfall
<i>Miljö & Teknik AB Miljöstation Centralförrådet</i>	Mellanlagring av farligt avfall
<i>Gäresta Bildelar</i>	Återvinning av uttjänta bilar

Bilaga 6: Uppföljning av förra avfallsplanen

Måluppföljning

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Minska avfallets mängd

Indikator: kommunalt avfall per invånare

Övergripande mål: Hushåll och verksamheter ska bidra till att minska avfallsmängderna genom att konsumera medvetet och hushålla med resurserna.

Mål	Åtgärd	Uppföljning	Ansvarig	Ut- värdering																
1. Den totala avfallsmängden som uppstår från hushållen i kommunen (per capita) ska minska.		<p>Årlig statistik på avfallsmängderna. Nyckeltal för jämförelse medelvärde per capita för de fyra föregående åren.</p> <p><i>Tabell: total mängd avfall Kg/ Invånare Medelvärde (306 kg/invånare) beräknat från de 4 föregående åren.</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Kg/invånare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2014</td> <td>285</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>272</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>303</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>279</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>274</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>285</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>173,4</td> </tr> </tbody> </table>	År	Kg/invånare	2014	285	2015	272	2016	303	2017	279	2018	274	2019	285	2020	173,4	RMT MBN	
År	Kg/invånare																			
2014	285																			
2015	272																			
2016	303																			
2017	279																			
2018	274																			
2019	285																			
2020	173,4																			
2. Kunskapen om kopplingen mellan konsumtionsmönster och avfall ska öka.	Årlig informations-insats gentemot hushåll. Delta i nationella kampanjer för att förstärka effekten.	<p>Redovisning av genomförda åtgärder. Under åren har kontinuerliga insatser gjorts, t.ex. på hemsida, Facebook.</p> <p>Information har gått ut i Miljötekniks kundtidning, minst 2 gånger per år. Miljöteknik har deltagit i Avfall Sverige nationella kampanjer när vi haft möjlighet.</p>	RMT KS																	

	Samtliga fjärdeklassar ska årligen erbjudas ett lektions-tillfälle i avfalls-Hantering, som syftar till att bygga kunskap om avfall och konsumtions mönster.	Under år 2016-2018 var Miljötekniks informatör ute och informerade fjärde klass, under år 2019 har detta ej skett (Ny kommunikatör). Miljöutbildning ink. Hållbarhetsstrategin C2C för samtliga anställda														
3. Förbrukningen av kontors-papper ska minska inom kommunens verksamheter	Grön IT strategi	Grön IT-strategi implementerades och presenterade för Miljö och energirådet.	KS													
4. Mängden matavfall som slängs inom kommunens verksamheter ska minska.	Införa projektet "Matsvinn"-projektet med kontinuerlig vägning av matavfall, och information vid kommunala förskolor och skolor.	Senaste svinnmätningen visade 46g svinn/portion i skolrestaurangerna. Kontinuerliga svinnmätningar görs i både skola, förskola och även äldreomsorg. <i>Tabell: Matsvinn (g/portion) lunch i kommunala skolrestauranger</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>g/portion</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>59</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>48</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>44</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table>	År	g/portion	2017	59	2018	57	2019	48	2020	44	2021	50	KS	
År	g/portion															
2017	59															
2018	57															
2019	48															
2020	44															
2021	50															
5. Textilavfall ska inte uppkomma från kommunala verksamheter	Avtal för återlämning vid inköpstillfälle	Finns avtal för återlämning vid inköpstillfälle. Kontroll att avtal efterlevs. Finns inget specifikt avtal tecknat för textilavfall.	KS													
6. Minska mängden farligt avfall som uppstår i hushåll och kommunala verksamheter	Information och tillsyn.	Information i form av utskick av Miljötekniks kundtidning har skett minst en gång per år, och det har funnits en kampanj om farligt avfall. Inlägg på Facebook har skett kontinuerligt.	RMT													
7. Möjlighet att hyra eller leasa produkter ska främjas.	Pooler, t.ex. bilpool för kommuninvånare. Kommunala verksamheter ska kunna leasa	Samtliga multifunktionella maskiner hyrs i kommunen. I övrigt hyrs inga fler produkter. Kommunens bilpool kan, av leverantören marknadsföras och tillgängliggöras för allmänheten, för de	KS													

	kontors- möbler Kontors- maskiner, m.m.	tider kommunen inte har behov av bilpoolen.		
8. Antalet inköpta varor med onödigt emballage ska minska.	Krav på minsta möjliga emballage ska ställas i upp- handlingen.	Krav på minsta möjliga emballage är alltid med i upphandlingar.	KS	

Farligt avfall ska hanteras på rätt sätt

Indikator: kg el, batterier, småkemikalier per invånare

Övergripande mål: Inget farligt avfall ska finnas blandat med annat avfall.

Mål	Åtgärd	Uppföljning	Ansvarig	Ut- värdering
1. Kommun- invånare och verksamheter ska veta vad som är farligt avfall, och var man ska lämna detta.	Årligen kommunicera vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras.	Information har skett se ovan när det gäller farligt avfall. Både i kundtidning och Facebook. Plockanalys av förekomst av farligt avfall i kärl och säckavfall gjordes år 2014	RMT	
	Tillsyn av framförallt mindre och icke anmälningspliktiga verksamheter, med avseende på hantering och farligt avfall.	Totalt har 23 verksamheter fått tillsynsbesök. Tre projekt gällande Småbåtshamnar, fordonstvättar (o.likn), samt mindre livsmedelsföretag har även gjorts.	MBN	
2. Kommun- invånare ska veta hur man kan undvika miljöskadliga produkter, i syfte att minska avfallens farlighet.	Information om t.ex. miljömärkning.	Ingen information har skickats ut om miljömärkning	RMT	
3. Förenkla insamlingen av farligt avfall.	Utreda hur det är möjligt att ordna insamlingsplats	Ingen insamling av mindre Elavfall. Utredning gjordes i samband med fyrfack infördes.	RMT	

4. Säkerställa kompetensen hos personalen på återvinningscentralerna angående hanteringen av farligt avfall.

<p>Hushållsnära hämtning för t.ex. batterier, lysrör och glödlampor på andra ställen än återvinningscentralerna.</p>	<p><i>Tabell: Statistik nyckeltal med mängd elavfall och farligt avfall i kg/invånare.</i></p> <table border="1" data-bbox="756 311 1018 562"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>kg/invånare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2014</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>17</td> </tr> </tbody> </table>	År	kg/invånare	2014	19	2015	18	2016	16	2017	16	2018	16	2019	17	<p>RMT</p>	
År	kg/invånare																
2014	19																
2015	18																
2016	16																
2017	16																
2018	16																
2019	17																
<p>Regelbundna utbildningar av ny personal, samt när nya bestämmelser träder ikraft.</p>	<p>Regelbunden utbildning av personal har skett och sker t.ex. via RagnSells.</p> <p>För att fånga upp när nya bestämmelser träder i kraft finns en säkerhetsrådgivare (via avtal), som informerar, utbildar personal när nya regler kommer. Branschorganisationer skickar info utskick när det kommer förändringar.</p>	<p>RMT</p>															

Öka materialåtervinningen

Övergripande mål: Återanvändning av varor och produkter ska stimuleras.

Mål	Åtgärder	Uppföljning	Ansvarig	Utvärdering
1. Möjliggöra återbruk i samband med avfallslämning	Utreda möjligheten att kunna lämna avfall till återanvändning vid återvinningscentralerna genom samarbete med returmarknaden "Arbetscenter" eller motsvarande.	Återbruk finns på Angelskogs ÅVC, Miljöteknik samarbetar med Lindra för återanvändning.	RMT	
	Genomföra lämplig åtgärd utifrån resultat av utredning.		RMT	
2. Bygg- och rivningsavfall som uppstår ska återanvändas så långt det är möjligt.	Ställa krav på återanvändning i samband med köp av rivningstjänster.	Ett rivningsjobb där fasaden (teglet) återanvänds till fyllningsmassor för den nya byggnaden.	KS, MBN	
	Ställa krav på materialåteranvändning vid rivningslov.	Vid nybyggnad ställs alltid krav på att materialdatabasen Sunda hus ska användas.	KS, MBN	
	Säkerställa användning av materialdatabas vid ny- och ombyggnation i kommunal regi.	I ombyggnationer är det i cirka 50 % av projekten där Sunda hus har används.	KS, MBN	

Öka materialåtervinningen:

Indikator: Kg pappersförpackningar, plastförpackningar, Glas och metall per invånare.

Övergripande mål: Materialåtervinningen ska stimuleras

Mål	Åtgärder	Uppföljning	Ansvar	Utvärdering
1. Utredda möjligheten att öka materialåtervinningen genom ett enklare insamlingssystem.	Utredda fastighetsnära källsortering och insamling av flera avfallsfraktioner.	Fyrfack infört. Kvarstår något undantag, där det pga. framkomligheten med fyrfacksbilar ej varit möjligt att införa.	RMT	
	Genomföra lämplig åtgärd utifrån resultat av utredning.	Fyrfack infört.	RMT	
2. De som bor och verkar i kommunen ska ha god kunskap om hur man på rätt sätt hanterar sitt avfall	Återkommande information, tydlig och lättillgänglig. Olika informationsmöjligheter bör utnyttjas.	Information på hemsida, kundtidning. En uppdaterad sorteringsnyckel. Speciell info i samband med införandet av Fyrfack. Egen fyrfackshemsida.	RMT	
3. Osorterat avfall ska fasas ut	Avgiften för osorterat avfall höjs i takt med ökad hanteringskostnad.	Det är ej möjligt att redovisa för osorterat avfall, i och med att det inte finns längre.	RMT	
	Möjligheten att inte längre erbjuda osorterat fraktion utreds i samband med fastighetsnära källsortering och insamling.	Det är ej möjligt att redovisa för osorterat avfall, i och med fyrfack.	RMT	
4. Näringsämnen från slam ska i möjligaste mån återföras till kretsloppet	Utredda framtida hantering av slam och avsättning för rötrest.	Någon avsättning sker inte pga att REVAQ kraven inte uppfylls.	RMT	
	Fortsatt arbete för att ständigt förbättra slamkvalitet genom uppströmsarbete.	Miljöteknik gjort ett utskick till privatpersoner sommaren 2020- "detta ska du inte kasta i toan".	RMT, MBN	
	Utredda och ta fram rutiner för hantering av avfall från fosforfällor vid enskilda avlopp	Framtagna rutiner: Finns i taxeförskriften se kap 7 paragraf 5	RMT	
5. Aska från värmeverken återförs till skogsmark.	Utred möjligheten att återföra aska till skogsmark	Aska återförs till skogsmark.	RMT	

6. Förenkla hantering av uttjänta bildäck.

7. Insamling av textilier ska göras lättillgänglig.

8. Gemensam avfallsstation i nya detaljplaner för bostäder

Utreda möjlighet att ta emot däck på Angelskog.	Möjligt att lämna bildäck på Angelskog ÅVC finns.	RMT	
Utreda möjligheten att införa textilinsamling på allmänna platser	En rapport har tagits fram: Öka återanvändningen och återvinningen av textilier i Ronnebys kommun- En studie över dagsläget och producentansvarets införande. Av Johanna Svensson, Högskolan Kristianstad, 2021. I dagsläget är det de gamla behållare som gäller tex UFF m.m. På Angelskog kan textil lämnas till Lindra och det går även att lämna i vissa klädaffärer.	RMT	
Vid detaljplanering ska möjligheten till gemensam avfallsstation utredas. Om det anses möjligt/lämpligt ska mark avsätts för ändamålet i detaljplanen.	Frågan har inte varit aktuell i detaljplanarbete i närtid.	MBN	

Energiåtervinning

Övergripande mål: Allt energiinnehåll i avfallet ska utnyttjas

Mål	Åtgärder	Uppföljning	Ansvar	Utvärdering
1. Energin från deponigasen ska nyttiggöras	Utreda om det är lönsamt att investera i system för att nyttiggöra energi ur deponigas.	Resultat av utredning Utredning gjorts	RMT	
	Genomför lämplig åtgärd utifrån resultat av utredning.	Ej ekonomiskt möjligt att nyttiggöra energi ur deponigas. Gasen facklas.	RMT	
2. Framställa biogas ur slam.	Utreda möjligheten att röta slam från avloppsreningsverk samt från enskilda avloppsanläggningar.	Gemensamt arbete med ett antal kommuner fullföljdes aldrig	RMT	

Organisation

Övergripande mål: En avfallshantering med positiv påverkan på miljön och med god service

Mål	Åtgärder	Uppföljning	Ansvar	Utvärdering
1. Kommuninvånarna ska uppleva att dom har en god servicenivå.	Information på flera språk ska finnas tillgängligt vid behov.	Kundundersökning har gjorts och Information finns på fler språk.	RMT	
	Uppföljning av avfallsplanen 2014-2019 redovisas årligen på webben.	Avfallsplan 2014-2019 har ej redovisats på kommunens hemsida.	RMT	
2. Verka för att skapa en ren kommun.	Städkampanj på våren i samarbete med Håll Sverige Rent och föreningar.	Städning har skett via Håll Sverige rent. Miljöteknik har varit behjälpliga och hämtat avfallsäckar. Strandstädning har skett, Miljöteknik har sponsrat.	RMT	
3. Resurs-effektiv service på allmänna platser, öar, badplatser, i hamnar för fritidsbåtar och för husbilar.	Översyn av ansvar inom kommunen, servicegrad osv.	Ett möte med berörda kommunala verksamheter har ägt rum. Miljöteknik var sammankallande. Under mötet gick målen i avfallsplanen 2014-2019 igenom. Ingen årlig uppföljning gjordes.	KS, RMT, K&F	
4. Förenkla hantering av grovavfall genom ökad service.	Utreda möjligheten att erbjuda hushållsnära hämtning av grovavfall.	Möjlighet finns att hyra en container för Grovavfall. Möjlighet att få hämtat grovavfall via en Storsäck erbjuds från år 2020	RMT MBN	
5. Alla hushåll ska ha hämtning av brännbart avfall.	Tillsyn och rutin för avvikelse-Hantering mellan Miljöteknik och miljö-och hälsoskydds-enheten.	Projekt har pågått under flera år. Återkommande avstämningar med Miljöteknik. Uppföljning av ärenden där det blir tvist mellan kund och RMT.	RMT MBN	

6. Miljö- påverkan från transporter inom renhållningen ska minimeras.	Vid inköp av nya fordon ska miljöbilar i första hand väljas, om möjligheten finns att tanka gas i kommunen, ska gasbilar väljas där det är praktiskt möjligt.	Har inrapporterats i Kolada, år 2019 var det 141 183 tons CO ₂ -ekvivalenter som släpptes ut. Fordonsparken består av 3 gasbilar, Övergång till HWO har skett av nästan hela maskinparken för att klara målet i kommunen.	RMT																						
	Optimering av transporter genom att koordinatsätta hämtningsställen med GPS.	Optimering har gjorts i samband med fyrfack, kordinatsättning gjord på nästan samtligakärl	RMT																						
	Fordon och maskiner ska underhållas väl.	Maskiner underhålls	RMT																						
7. Kostnads och resurseffektiv renhållning.	Regelbunden utvärdering av renhållnings-taxan för att stimulera återvinning och återanvändning.	Resultat av utvärdering görs kontinuerligt i samband med budget	RMT																						
8. Latrin-hämtning ska fasas ut.	Avgiften för latrinhämtning höjs i takt med ökad hanterings-kostnad. Riktad tillsyn (hushåll + kommunens egna latriner).	<i>Statistik för hushåll och kommunens latriner</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Budning</th> <th>Sommar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>11</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>11</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>11</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>11</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>11</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>12</td> <td>7</td> </tr> </tbody> </table>	År	Budning	Sommar	2015	11	14	2016	11	14	2017	11	14	2018	11	15	2019	11	9	2020	12	7	RMT MBN	
År	Budning	Sommar																							
2015	11	14																							
2016	11	14																							
2017	11	14																							
2018	11	15																							
2019	11	9																							
2020	12	7																							
9. Avfall ska hanteras och förvaras så att risken för bränder minimeras.	Översyn av brandskydd.	Miljöteknik arbetar enligt Systematiskt brandskyddsarbete. Brandskyddsronder genomförs regelbundet.	RMT																						
10. Nedlagda deponier ska inte orsaka miljöskador i omgivningen.	Ta fram en handlingsplan för fortsatta utredningar av åtgärdsbehov för nedlagda deponier, inkluderat kostnadsansvar.	En ny handlingsplan finns med Bl.a. MIFO 2 och tekniska åtgärder. Löper till 2030.	KS, RMT MBN																						
11. God samverkan mellan de kommunala verksamheter som berörs av avfallshandlingen.	Kontinuerliga förvaltningsövergripande möten. Miljöteknik sammankallande	Har endast haft ett möte under 2014-2019.	RMT, KS, MBN, K&F																						

Bilaga 7 Miljökonsekvensbeskrivning

MKB för Ronneby kommuns avfallsplan 2023 – 2031

Projekt ID: 003432

Handläggare: Klara Petrisi

Granskad av: Ellinor Josefsson

AFRY 2022-05-04

Icke-teknisk sammanfattning

Ronneby kommun har tagit fram en avfallsplan som utgör kommunens avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken (1998:808). Föreliggande avfallsplan beskriver kommunens nuvarande avfallshantering, uppföljning av tidigare mål samt nya mål och aktiviteter som är indelade i fyra fokusområden; minimera avfallens mängd, öka medvetenheten, renare miljö samt avfallet som resurs. Då avfallsplanen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Avfallsplanen är väl förankrad med globala och nationella miljömål och de nationella miljö kvalitetsmål som berörs i störst utsträckning bedöms vara; "Begränsad miljöpåverkan", "Frisk luft", "Giftfri miljö" och "God bebyggd miljö". Samtliga miljö kvalitetsmål bedöms påverkas i en positiv riktning vid genomförandes av avfallsplanen. Relevanta miljö kvalitetsnormer bedöms inte överskridas vid genomförandet av planen. Avfallsplanen är väl förankrad med EU:s avfallshierarki men hänsyn till att först förebygga avfall följt av återanvändning och återvinning av avfallet.

De miljö aspekter som bedömts i miljökonsekvensbeskrivningen är; "människors hälsa", "Materiella tillgångar och resurshållning", "Bebyggelse och kulturmiljö", "Luft och klimatfaktorer" samt "Mark och vatten".

Positiv miljö påverkan bedöms främst uppstå genom kommunens uppsatta mål och åtgärder för att förebygga förekomsten av avfall samt öka både återanvändning och återvinning av material och produkter.

Negativ miljö påverkan som kan väntas uppstå vid genomförandet av avfallsplanen mål och åtgärder bedöms som liten. Eventuell negativ miljö påverkan som kan uppstå är vid ökade transporter för insamling och bortskaffning avfall då detta skulle ge upphov till ökat buller och utsläpp till luft.

Sammanfattningsvis bedöms genomförandet av avfallsplanen leda till positiva miljökonsekvenser till följd av att öka återanvändning och återvinning samt att förebygga uppkomsten av avfall, detta främst genom förändrade konsumtions och produktionsvanor i kommunen. Kommunen har framtagit ambitiösa mål och åtgärder för att leda kommunens avfallsarbete i fortsatt positiv riktning.

Inledning

Enligt 15 kap. 41 § miljöbalken (1998:808) ska varje kommun ha en renhållningsordning som ska innehålla en avfallsplan med uppgifter om kommunens avfall och vilka åtgärder som ska minska avfallens farlighet samt mängd. Kommunens renhållningsordning reviderades 2019. Då kommunen gjort bedömningen att avfallsplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas för att göra en strategisk miljöbedömning av avfallsplanen.

Bakgrund

Denna miljökonsekvensbeskrivning avser den avfallsplan som Ronneby kommun har tagit fram under 2021-2022. Planen ska gälla från 2023 till 2031. Följande avfallsplan är därmed ämnad att ersätta den tidigare avfallsplanen, vilken började gälla från 2014.

Behov av och syfte med miljökonsekvensbeskrivning

Vid framtagandet av en avfallsplan utvärderas behovet av en miljökonsekvensbeskrivning, detta i enlighet med miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Syftet med en MKB är att kunna integrera miljöaspekter till den ämnade avfallsplanen, både i framtagandet och antagandet av planen. Bedömningen om avfallsplanen kan innebära en betydande miljöpåverkan eller inte genomförs utifrån 6 kap. miljöbalken (1998:808) samt miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Avfallsplanen för Ronneby kommun kommer att beskriva de förutsättningar som finns för att kunna genomföra aktiviteter samt bedriva verksamheter med hänsyn till hur miljön kommer att påverkas. Ambitionen med avfallsplanen är att i stor omfattning förändra beteende och nuvarande rutiner som är relaterade till avfallshanteringen inom kommunen. I huvudsak bedöms dessa förändringar innebära en miljöpåverkan som är positiv.

På grund av ovanstående görs bedömningen att Ronneby kommuns avfallsplan kommer ha stor betydelse för hållbar utveckling inom bland annat avfallshantering, resursanvändning samt ökad medvetenhet hos invånarna. Genomförandet av avfallsplanen som är under framtagning av kommunen bedöms innebära betydande positiv miljöpåverkan.

Beslut om betydande miljöpåverkan

Ett beslut om att avfallsplanen skulle inkludera en miljökonsekvensbeskrivning och att planen därmed innebär betydande miljöpåverkan beslutades av styrgruppen för projektet samt representanter från Ronneby kommunen.

Avgränsningssamråd

Enligt 6 kap. 10§ Miljöbalken (1998:808) ska ett avgränsningssamråd ske med länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som kan bli berörda av avfallsplanen på grund av dess särskilda miljöansvar. Ett underlag för ett avgränsningssamråd skickades in till Länsstyrelsen Blekinge och länsstyrelsen lämnade sedan in ett yttrande av avfallsplanen den 8 Februari 2022.

Kommentarer från Länsstyrelsen i och med yttrandet av avgränsningssamrådsunderlaget var att föreslagen avgränsning samt att redovisade miljöaspekter som ansågs ha en betydande miljöpåverkan ansågs rimliga. Länsstyrelsen såg positivt på kommunens fokus på mål och åtgärder som kopplar till avfallsförebyggande samt att de följer avfallshierarkin.

Länsstyrelsen delar som bland annat nulägesbeskrivning, positiva och negativa miljöpåverkan samt åtgärder kopplat till dessa behöver beskrivas för respektive miljöaspekt som belyses i denna MKB. Det lyftes även fram att miljökonsekvensbeskrivningen bör redovisa behovet av klimatanpassning samt om klimateffekter som kan resultera i problem för avfallshanteringen för kommunen har identifierat.

Avfallsplan för Ronneby kommun

Avfallsplanens syfte

Övergripande syfte med Ronnebys avfallsplan är att fungera som ett levande strategiskt styrdokument för kommunens avfallshantering. De olika mål och aktiviteter som är framtagna i avfallsplanen är ett komplement till den renhållningsordning som kommunen har.

Avfallsplanen syftar även till att fungera som ett strategiskt verktyg för att underlätta kommunens arbete med miljömål, både globala och nationella, samt dess samarbete med aktörer som är viktiga med hänseende till kommunens övergripande avfallsarbete.

Avfallsplanens innehåll

Ronneby kommuns avfallsplan innehåller fyra övergripande fokusområden med tillhörande delmål och aktiviteter. När samtliga delmål senast ska vara uppfyllda varierar, mellan 2023 till 2031, medan vissa delmål ska uppnås löpande. De fyra fokusområdena som är framtagna i avfallsplanen är följande:

- Minimera avfallens mängd
- Öka medvetenheten
- Renare miljö
- Avfall som resurs

Fokusområde *Minimera avfallens mängd* har tre tillhörande delmål som bland annat innebär att minska användning av mängden avfall från den kommunala verksamheten samt mängden kommunalt avfall från invånare i kommunen. Vidare ska det även bli bättre avfallshantering i miljöhusen i flerbostadshus. Till dessa tre delmål finns flera olika aktiviteter för att arbeta mot att uppnå respektive mål. Exempel på aktiviteter som är framtagna är att minska användningen av engångsartiklar, att lunchmatsvinn i kommunala skolrestauranger ska minska med 50 % till 2030 samt informationsutskick om avfallsminimerade åtgärder.

Fokusområde *Öka medvetenheten* har fyra tillhörande delmål som bland annat berör farligt avfall inom kommunen, att detta ska minska samt att företag och kommuninvånare ska ha bra kunskap om hur farligt avfall ska hanteras. Målen berör även att ta hänsyn till avfallshantering vid bygglovsärenden och fysisk planering samt att kundnöjdheten ska vara minst 85 % för kommunens avfallsverksamhet. Aktiviteter som har valts ut för att underlätta arbetet med respektive mål är bland annat kommunikation med och information till invånare gällande hantering av avfall, farligt avfall samt elektronik. Det ska även kommuniceras med företag om dess hantering av avfall och farligt avfall. Övriga aktiviteter berör bland annat tillsyn av icke anmälningspliktiga verksamheter och utvärdera möjlighet till hushållsnära insamling för batterier, lysrör m.m.

Fokusområde *Renare miljö* har tillhörande tre delmål som innebär att minska nedskräpningen i kommunen och det avfall som finns i naturen, att alla hushåll ska ha hämtning av kommunalt avfall samt att avfallsverksamhetens påverkan på miljön ska minska. Aktiviteter till dessa mål berör bland annat information och kommunikation för attityd- och bettendeförändringar gällande nedskräpning och varför man inte ska slänga avfall i naturen samt handlingsplaner för nedlagda deponier.

Sista fokusområdet i handlingsplanen, *Avfall som resurs*, har tillhörande två delmål som innebär öka återanvändningen och återvinningen av byggprodukter, byggmaterial, möbler och andra inventarier på ett hållbart sätt. Till dessa två delmål är möjliga aktiviteter för att uppnå målen t.ex. användning av återbruksguider, undersökning om skapandet av återbruksgalleria och uppmuntra återanvändning av möbler och utrustning genom kommunikation.

Aktiviteter och uppföljning av dessa som är framtagna för respektive fokusområde och delmål syftar till positiv miljöpåverkan, men kan i viss mån medföra negativa effekter. Miljöeffekter och dess konsekvenser beskriva vidare i kapitel 4.

Avfallsplanens förhållande till andra planer och program

Avfallsplanen förhåller sig till andra relevanta planer, program och styrdokument. Exempel på sådana planer som det vid framtagandet av avfallsplanen har tagits hänsyn till är följande:

- Översiktsplan Ronneby 2032
- Kommunens framtagna hållbarhetsstrategi 2022-2025
- Program för klimat och energi Ronneby kommun
- VA-plan för Ronneby kommun

Metod för miljöbedömning av avfallsplanen

Bedömningsgrunder och avgränsningar

Det övergripande syftet med kommunala avfallsplaner är att främja hållbar utveckling. Föreliggande avfallsplan för Ronneby kommun bidrar i huvudsak till en positiv miljöpåverkan. Aktiviteter som är framtagna i planen syftar till att främja hushållningen med naturresurser genom ökade möjligheter till materialåtervinning, återanvändning och förebyggande av avfall.

Miljöaspekter

I 6 kap. 2§ miljöbalken anges miljöaspekter som i framtagandet av en MKB ska tas i beaktning. Av de miljöaspekter som tas upp i paragrafen är det följande miljöaspekter som är väsentliga för avfallsplanen och bedöms kunna ha betydande miljöpåverkan:

- *Människors hälsa* – här behandlas främst åtgärder för att säkra hanteringen av farligt avfall, minska användningen av kemikalier och kemikalieavfall. Även minskad nedskräpning tas upp, ofta i form av förebyggande åtgärder.
- *Materiella tillgångar och resurser* – här behandlas främst åtgärder för att öka återanvändningen och återvinningen av avfall samt reducera matsvinnet. Även användningen av engångsprodukter tas upp här.
- *Bebyggelse och kulturmiljö* – här behandlas främst om- och tillbyggnationer på grund av eventuellt ändrade insamlingssystem eller liknande, på en mycket övergripande nivå. Inventering av material från byggnader för potentiella framtida projekt tas även upp. Detta för att ta vara på materialet och belysa hur avfallet kan vara en resurs.
- *Luft och klimatfaktorer* – här behandlas främst gas från deponier samt utsläpp från transporter.
- *Mark och vatten* – här behandlas främst åtgärder vid nedlagda deponier.

Geografisk och tidsmässig avgränsning

Geografisk avgränsning för följande miljöbedömning är Ronnebys kommun. Det kan eventuellt finnas områden i avfallsplanen som har en påverkan utanför denna geografiska avgränsning men miljöbedömningen för avfallsplanen är lokalt förankrad inom kommunens gränser.

Den tidsmässiga begränsningen för miljöbedömningen är fram till det år som ges av de tidsperspektiv för de mål som är formulerade i avfallsplanen från det att avfallsplanen träder i kraft 2022.

Klimatanpassning

Trots att arbetet med att minska klimatförändringarna fortsätter bör vidare anpassning i samhället göras för att kunna hantera de klimatförändringar som redan har skapats och som kan komma att ske i framtiden. Kommunens styrdokument "*Program för klimat och energi*" har satt riktningen för hur Ronneby kommun ska arbeta med klimat- och energifrågor. Dokumentet har en grund i internationella och nationella beslut samt kommunala åtaganden. Vid framtagandet av denna MKB har främst följande klimateffekter identifierats som skulle kunna komma att innebära framtida problem för kommunens avfallshantering:

- Problem med förändrad infrastruktur på grund av stigande havsnivåer och erosion.
- Problem med vägar (bärighet) på grund av förändrade vattenförhållanden (exempelvis översvämningar, skred med mera).
- Problem med nedlagda deponier på grund av förändrade vattenförhållanden (framförallt markvattenförhållanden) som kan medföra exempelvis sättningar eller föroreningar av grundvatten.
- Problem med lukt, mögel och skadedjur på grund av högre temperaturer och även värmeböljor
- Problem med invasiva arter då vissa invasiva arter gynnas av högre temperaturer och fuktigare klimat.

Svårigheter i samband med MKB

Avfallsplanen för Ronneby kommun är ett strategiskt dokument, i jämförelse med exempelvis en detaljplan som är en fysisk plan. Utfallet av genomförandet av planen är därför svårare att kvantifiera och bedöma i jämförelse med exempelvis fysiska åtgärder i en detaljplan.

I ett längre perspektiv krävs förändringar som är genomgripande av samhällets produktions- och konsumtionsmönster, vilket troligtvis inte kan ske fullständigt under de år som föreliggande avfallsplan gäller. Avfallsplanen är ett viktigt steg på vägen för att på längre sikt kunna uppfylla globala och nationella miljömål, och andra mål som har en koppling till avfallsminimering och avfallshantering.

Alternativ

Enligt 6 kap. 11 § Miljöbalken ska det i miljöbedömningar för planer och program tas fram en alternativ metod eller utformning av planen, detta för att presentera alternativ som kan vara bättre eller sämre kopplat till olika perspektiv och vad dessa alternativ skulle innebära. Eftersom detta avser en avfallsplan de kommande 5 åren för Ronneby kommun är det ett nollalternativ som avfallsplanen jämförs med, vilket presenteras översiktligt i kap 3.2.1.

Nollalternativet

För nollalternativet i denna miljöbedömning definieras det scenario som omfattar effekter om den planerade avfallsplanen för kommunen inte träder i kraft. Nollalternativet i denna miljöbedömning är att kommunen fortfarande omfattas av den tidigare avfallsplanen, som började gälla 2014. Detta skulle i sin tur resultera i att det inte skulle ske någon fortsatt utveckling av Ronneby kommuns avfallshantering eftersom de mål och riktlinjer som fanns med i tidigare avfallsplan inte behöver vara aktuella längre.

Med nollalternativet skulle kommunen sakna viktiga verktyg för att fortsätta arbetet med minskade avfallsmängder, ökad återvinning av avfall och de positiva effekterna som en ny avfallsplan skulle resultera i skulle riskeras att utebli. Kommunala avfallsplaner ska enligt avfallsförordningen (2020:614) ses över eller revideras efter minst fyra år. Nollalternativet innebär därmed att föregående avfallsplan inte skulle uppfylla nu gällande lagstiftning och är således inte ett relevant alternativ.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel i miljöbalken som används för att förebygga och/eller åtgärda miljöproblem. De nuvarande miljökvalitetsnormer som finns är följande:

- Fisk- och musselvatten (normer för gräns- och riktvärden)
- Vatten (normer för statusklassificering)
- Omgivningsbuller (målsättningsnormer gällande kartläggning och rapportering av bullerkällor)
- Utomhusluft (normer för halter)

Miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål beaktas i avfallsplanerna genom att planerna som helhet syftar till att främja hållbar utveckling och att åtgärder som genomförs syftar till att främja god miljö och människors hälsa.

Miljökvalitetsnormer för fisk- och skaldjursvatten bestäms i förordningen SFS 2001:554. Genomförandet av avfallsplanen bedöms inte innebära att miljökvalitetsnormen för fisk- och skaldjursvatten överskrids.

Miljökvalitetsnormer för vatten (SFS 2004:660) bedöms ej överskridas till följd av planernas genomförande.

Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller (SFS 2004:675) omfattar kartläggning och åtgärdsprogram för större kommuner och vägar för kommuner med över 100 000 invånare. Ronneby kommun har för närvarande dryga 30 000⁵ invånare och omfattas ej av dessa krav. Vid genomförandet av avfallsplanen är därmed bedömningen att miljökvalitetsnormen för omgivningsbuller inte är aktuell.

Kraven på luftkvalitet i utomhusluft bestäms i Luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477). Genomförandet av avfallsplanen bedöms inte bidra till att miljökvalitetsnormen för luft överskrids.

Globala mål för hållbar utveckling

Agenda 2030 var ett dokument som arbetades fram av företag, forskare och fler andra, vilket trädde i kraft september 2015. I Agenda 2030 ingår 17 globala mål och tillhörande 169 delmål. Med hjälp av dessa mål ska hållbar utveckling främjas i alla tre dimensioner; ekonomisk, social och ekologisk dimension⁶.

Vid framtagande av nationella miljömål i Sverige tas hänsyn till de uppsatta globala hållbarhetsmålen men då de nationella miljömålen redan är väl förankrade med globala målen för hållbar utveckling bedöms inte detta påverka mål som berör avfallshanteringen i Sverige. I kapitel 3.5 – 3.8 redogörs mål som på en nationell nivå berör Ronneby kommuns avfallsplan.

Miljömål inom EU

Idag utvecklas styrmedel och åtgärder på avfallsområdet i många fall gemensamt inom EU. Strategier och målsättningar på övergripande europeisk nivå är av stor betydelse eftersom det finns direkta kopplingar till den svenska miljöpolitiken. I maj år 2018 beslutades om en

⁵ <https://www.ronneby.se/kommun--politik/kommunfakta-for-ronneby.html>

⁶ <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

revidering av EU:s avfallslagstiftning. Ändringarna ska främja en mer cirkulär ekonomi genom minskade avfallsmängder, ökad återanvändning, ökad återvinning samt förbättrad avfallshantering. Bindande avfallsmål som ska uppnås till år 2025, 2030 och 2035 ingår också i beslutet.

Miljökvalitetsmål

Sveriges miljömålssystem består av generationsmålet, 16 miljökvalitetsmål samt etappmål inom bland annat avfall, begränsad miljöpåverkan, luftföroreningar och minskat matsvinn⁷. Av de 16 miljökvalitetsmål som är antagna av riksdagen är det främst följande miljökvalitetsmål som påverkar avfallsplanen för Ronneby kommun i störst utsträckning:

- Begränsad miljöpåverkan
- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö

Uppfyllelse av miljökvalitetsmålen som en följd av kommunens avfallsplan finns redovisat i kapitel 3.9.

Nationella etappmål

Etappmålen ska fungera som ett hjälpmedel att lättare kunna nå både generationsmålet och samtliga 16 miljömål. De etappmål som är mest aktuella för föreliggande MKB återfinns inom områdena för avfallsområdet, begränsad miljöpåverkan och luftföroreningar och listas nedan. Utöver dessa områden finns det även etappmål för hållbar stadsutveckling och farliga ämnen⁸. De etappmål som är mest aktuella för denna MKB listas nedan.

Avfallsområdet (inklusive cirkulär ekonomi och matsvinn)

- Mer bygg- och rivningsavfall materialåtervinns och förbereds för återanvändning (2025)
- Öka andelen kommunalt avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändningen (2025)
- Ökad utsortering och biologisk behandling av avfall (2023)
- Återanvändning av förpackningar (2030)
- Livsmedelsförlusterna ska minska och mer ska bli mat (2025)
- Matsvinnet ska minska mätt i mängd livsmedelsavfall (2025)

Begränsad klimatpåverkan

---

⁷ <https://www.sverigesmiljomal.se/sa-fungerar-arbetet-med-sveriges-miljomal/>

⁸ <https://www.sverigesmiljomal.se/etappmalen/>

- Utsläpp av växthusgaser från inrikestransporter ska minska med minst 70% senast år 2030
- Utsläpp av växthusgaser ska minska med 63% till år 2030
- Utsläpp av växthusgaser ska minska med 75% till år 2040
- Utsläpp av växthusgaser till år 2045 ska minska till nettonollutsläpp.

Luftföroreningar

- Minskning av nationella utsläpp av luftföroreningar (2025)

Nationell avfallsplan

Ny version av Sveriges avfallsplan gäller för närvarande från 2018. Det konstateras att Sverige behöver öka takten gällande omställning mot en cirkulär ekonomi. I avfallsplanen är materialströmmar av textil, livsmedel, plast, bygg- och rivning samt elektronik områden som är i fokus och prioriterade i avfallsplanen samt andra avfallsförebyggande program. Ett område som har uppmärksammats mer under de senaste åren är även nedskräpning⁹.

Uppfyllelse av miljökvalitetsmål

De föreslagna etappmålen till miljökvalitetsmålen och målen i den nationella avfallsplanen har varit vägledande i processen att formulera mål och aktiviteter i avfallsplanen. Nedan sammanfattas avfallsplanens påverkan på de mest relevanta miljökvalitetsmålen som tidigare omnämnts. Utöver de miljökvalitetsmål som nämns nedan kan målen i avfallsplanen bidra till fler miljökvalitetsmål. I sammanfattningen nedan anges de mål och aktiviteter i kommunens avfallsplan som särskilt bidrar till uppfyllelse av de olika miljökvalitetsmål. Den sammanvägda bedömningen är att de nationella målen påverkas positivt av de mål som avfallsplanen har, om det uppfylls.

Begränsad miljöpåverkan

Miljökvalitetsmålet "Begränsad miljöpåverkan" beaktas särskilt genom de mål och åtgärder som kommunen arbetat fram för att minska avfallsmängder samt öka återbruk, återanvändning, och korrekt återvinning och därmed främja en livsstil som är resurssnål.

Giftfri miljö

Miljökvalitetsmålet "Giftfri miljö" beaktas särskilt i avfallsplanen genom mål och åtgärder som kommunen arbetat fram som syftar till att minska mängden farligt avfall, generellt och i brännbart avfall, samt genom minskad nedskräpning och avfall i naturen.

God bebyggd miljö

Miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö" beaktas särskilt i avfallsplanen genom framtagna mål och åtgärder för att minska nedskräpning, planera för en god avfallshantering samt minska avfallsmängderna och öka återvinningen.

---

⁹ <https://www.naturvardsverket.se/arnesomraden/avfall/pagaende-arbeten/planen-for-minska-och-forebygga-avfall/>

Betydande miljöpåverkan

I kommande kapitel bedöms det hur genomförandet av kommunens avfallsplan kommer påverka miljön och miljömål utifrån de miljöaspekter som ansetts väsentliga för avfallshanteringen. Varje enskilt mål eller aktivitet från avfallsplanen kommer inte kommenteras utan den bedömning som genomförs är utifrån hur avfallsplanens mål och aktiviteter sammantaget kommer påverka miljön och miljömål inom respektive miljöaspekt. Under positiv miljöpåverkan kommer de viktigaste målen som är framtagna av kommunen och dess föreslagna åtgärder lyftas fram för att få en överblick av hur avfallsplanen kan påverka respektive miljöaspekt.

Människors hälsa

För följande miljöaspekt behandlas främst arbetet med att säkra hanteringen av farligt avfall, minskad nedskräpning och minskad användning av kemikalier och kemikalieavfall samt avfallsinsamlingens påverkan genom buller. Vidare kan även försämrade luftkvalitet påverka människors hälsa, men detta tas upp i kapitel 4.4. Avfallshanteringen ger även upphov till utsläpp till mark och vatten, vilket kan ge effekt på människors hälsa om det sker exponering av farliga ämnen. Hur avfallsplanen påverkar utsläpp till mark och vatten redovisas i kap 4.5.

Nulägesbeskrivning

Farligt avfall och kemikalier innehåller ofta ämnen som kan vara skadliga för miljön och människor. Om detta avfall inte hanteras korrekt och på ett säkert sätt finns det risk för direkt eller diffus spridning av skadliga ämnen. Detta medför risk att människor påverkas negativt. I Ronneby kommun ska allt farligt avfall från hushåll lämnas in på återvinningscentraler. År 2020 var mängden farligt avfall 1,9 kg/inv.

Nedskräpning är ett problem som beskrivs i den nationella avfallsplanen och även i föreskrifterna om kommunal avfallsplanering då det uppfattas som ett problem för många kommuner vid offentliga platser. Detta är även någon som lyfts fram i Ronneby kommuns avfallsplan, dels daglig nedskräpning i offentliga miljöer dels dumpning av övrigt grovavfall och trädgårdsavfall i naturen.

Flera studier visar att nedskräpning leder till ökat klotter och skadegörelse vilket leder till en upplevelse av otrygga miljöer för människor¹⁰. Nedskräpning, beroende på vilken typ av avfall, kan i sin tur leda till spridning av farliga ämnen.

Buller som kan påverka människors hälsa är främst buller som uppkommer från transporter från insamlingsfordon samt hantering av insamlingsbehållare för avfall. Det buller som uppstår från dessa aktiviteter är kortvarig. Om buller uppfattas som störande kan det påverka människors sömn och leda till ökad stress, som i sin tur kan leda till bland annat trötthet, irritation och högt blodtryck. Att minska buller och dess påverkan ingår i miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö".

Positiv miljöpåverkan

Flera av de mål som är framtagna av kommunen kan kopplas samman med påverkan på människors hälsa på ett eller annat sätt. Majoriteten av dessa mål återfinns i fokusområdet "renare miljö". En del mål kopplas starkt till hanteringen av farligt avfall, dels att det ska sorteras ut från övrigt kommunalt avfall, att den personal som hanterar avfall och farligt avfall har bra kompetens inom detta för korrekt hantering samt att verksamhetsutövare ska veta vad som klassas som farligt avfall och vart det ska lämnas. Positiv miljöpåverkan som dessa mål kan resultera i är att den negativa påverkan på människors hälsa minskar då en ökad medvetenhet och förståelse för hantering av avfall och farligt avfall uppnås.

---

¹⁰ <https://hsr.se/artiklar/skrapets-konsekvenser>

Fokusområdet "renare miljö" innehåller mål som att verka för att minska nedskräpningen och att det inte ska finnas avfall i naturen. Att jobba med dessa mål skulle för kommunen innebära en positiv påverkan genom att miljöer i kommunen inte upplevs som otrygga och att det minskar risken för att eventuella farliga ämnen sprids som kan påverka människor negativt. Om miljöer i kommunen upplevs som rena och trygga ökar den positiva upplevelsen vid vistelse i natur och bebyggd miljö vilket är viktigt ur rekreationssynpunkt för boende, turister och andra besökare.

Negativ miljöpåverkan

Den negativa påverkan som bedöms kunna uppstå och påverka människors hälsa är främst från eventuella luftföroreningar samt buller orsakade av ökade transporter kopplat till avfallshanteringen, främst insamlingen. Resterande områden, som hantering av farligt avfall och minskad nedskräpning, är områden där åtgärder är framtagna för att ha en fortsatt säker hantering vilket leder till en positiv utveckling.

Den negativa miljöpåverkan som kan uppkomma vid genomförande av avfallsplanen bedöms som liten i dess omfattning. Åtgärder som är framtagna i planen bedöms inte påverka bullernivåer i kommunen i någon omfattning och transporter kommer inte öka i en betydande omfattning.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv miljöpåverkan

Åtgärder som både kan minska negativ miljöpåverkan, och därmed minska negativ påverkan på människors hälsa, som kommunen tagit fram vid genomförandet av planen är bland annat att informera invånare i kommunen om korrekt hantering av farligt avfall, utreda möjligheter för hushållsnära hämtning av visst farligt avfall samt aktiviteter som ska verka förebyggande för att minska nedskräpningen. Det bör säkerställas vid genomförandet av planen att inga gifter som borde ha fasats ut ur kretsloppet återförs i produkter som återanvänds/återbrukas för att minska risken för negativ påverkan på människors hälsa.

Materiella tillgångar och resurshushållning

Materiella resurser omfattar hållbar konsumtion, återanvändning och materialåtervinning. En generell beskrivning av de områden som behandlas mest under detta kapitel är följande:

- Avfallsförebyggande arbete
- Öka återanvändning och återvinning
- Minska kommunens matsvinn
- Minska användningen av engångsartiklar och undersöka alternativ som kan ersätta dessa.

Nulägesbeskrivning

Matavfallet från hushåll samlas in via fastighetsnära insamling (fyrfack), något som Ronneby kommun införde 2018-2019. Matavfallet transporteras sedan för mellanlagring vid Angelskogs avfallsanläggning. Efter mellanlagringen transporteras matavfallet vidare till extern mottagare där det torrötas för omvandling till biogas. Resterande rötresten omvandlas sedan till kompostjord och biogödsel.

Under 2021 samlades det in drygt 55,4 kg förpackningar (glas, papper, plast och metall) per invånare i kommunen för återvinning, vilket är högre än genomsnittet nationellt (ca 53 kg förpackningar per invånare)¹¹.

Positiv miljöpåverkan

Materiella tillgångar och resurshållning i kommunen kommer att påverkas positivt om mängden avfall i kommunen minskar eller om återanvändning och återvinning av avfallet ökar. Om kommunens arbete med att tillgodose lättillgänglig återanvändning och återvinning genomförs kommer detta ha en positiv inverkan då återanvändning och återvinning mest troligen kommer att öka.

Till 2030 ska lunchsvinnet från kommunala skolrestauranger minska med 50%. Att minska matsvinnet innebär att generering avfall i kommunen förebyggs i enlighet med avfallshierarkin. Om de framarbetade aktiviteterna genomförs för samtliga mål som är uppsatta tillhörande fokusområdet "Minimera avfallets mängd" kommer det leda till en positiv miljöpåverkan för resurshushållning och materiella tillgångar.

Vidare kan ökad återanvändning och återvinning av material leda till att behovet av att ta jungfruligt material från jordens resurser minskar. Att använda ett material flera gånger är alltid ett mer resurseffektivt alternativ än att exempelvis förbränna materialet och tillverka nya produkter av just jungfruligt material (se även kap 4.4).

För att positiv miljöpåverkan ska främjas, samt i vilken omfattningen, är människors beteenden viktigt. Beteendeförändringar tar tid men på lång sikt bedöms de positiva miljökonsekvenserna kunna bli stora.

Negativ miljöpåverkan

Föreliggande avfallsplan bedöms inte innebära någon negativ miljöpåverkan på materiella tillgångar eller resurshållning.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv miljöpåverkan

I de framarbetade målen från handlingsplanen är det bland annat arbetet med information, uppströmsarbete och uppdatering kring nya tekniker samt lättillgänglig avfallshantering och källsortering inom kommunen som mest troligen bidrar till en positiv miljöpåverkan för materiella tillgångar och resurshushållning.

Ett viktigt verktyg för att nå större resurshushållning och ökad cirkulärt kretslopp är arbetet med offentliga upphandlingar. Genom att öka resurser och kunskap till arbetet med offentliga upphandlingar kan det genomföras upphandlingar med krav som leder till förebyggande av avfall samt ökad återanvändning och återvinning.

Det behöver säkerställas att de materialen som återvinns uppfyller de krav som finns för respektive material. Detta bör bland annat bevakas i arbetet med att öka återanvändning och återvinning av bygg- och rivningsmaterial i kommunen på ett hållbart sätt.

Bebyggelse och kulturmiljö

Under denna miljöaspekt behandlas främst om- och tillbyggnationer på grund av ändrade insamlingssystem eller liknande på en mycket övergripande nivå, och hur dessa i sin tur påverkar bebyggelse och kulturmiljö.

Nulägesbeskrivning

Invånarna i Ronneby kommun är huvudsakligen fördelade inom 9 tätorter i kommunen, största andelen av befolkningen bor i Ronneby tätort som sedan följs av Kallinge och

---

¹¹ <https://www.ftiab.se/179.html/>

Bräkne-Hoby. Största delen av arealen i kommunen är skogsmark och ca 6 % av marken är bebyggd. De flesta 1- och 2- bostadshushållen i kommunen, ca 95%, har fastighetsnära insamling av avfall, vilket innebär att hushållen sorterar åtta fraktioner i anslutning till fastigheten. Det finns ett bostadsområde som är undantaget fastighetsnära insamling på grund av kulturmiljö.

Det både byggs och planeras ny bebyggelse i och intill tätorterna och nya bostäder prioriteras där efterfrågan är som störst. Vid planering av potentiella framtida projekt vill avfallet som resurs belysas, detta genom inventering av material från redan befintliga byggnader. Ett av målen som är starkt förankrat med bebyggelse i kommunen från handlingsplanen är att hänsyn ska tas till avfallshantering vid bygglovsärenden och fysisk planering.

Positiv miljöpåverkan

Bedömningen är att föreliggande avfallsplan inte innebär någon betydande positiv miljöpåverkan på bebyggelse. Avfallsplanen innebär dock ett fortsatt arbete med avfallshantering som kommer bidra till en positiv utveckling av miljöaspekten bebyggelse och kulturmiljön i framtiden om de uppsatta mål i handlingsplanen följs.

Negativ miljöpåverkan

Bedömningen är att föreliggande avfallsplan inte innebär någon betydande negativ miljöpåverkan på bebyggelse och kulturmiljö. Vid fortsatt bebyggelse och exploatering av marken i kommunen är det dock viktigt med god planering av att ha en fungerande avfallshantering för hushåll och verksamheter.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv miljöpåverkan

Då det succesivt fortsatt byggs i kommunen är det viktigt att de mål som är framtagna i handlingsplanen arbetas med för att främja en fungerande avfallshantering för nya hushåll och verksamheter. Inga ytterligare åtgärder föreslås för närvarande.

Luft och klimatfaktorer

Luft- och klimatfaktorer omfattar de växthusgaser som bidrar till den globala uppvärmningen och övriga luftföroreningar som är farliga för människa och miljö. Här behandlas främst minskad mängd avfall, återvinning av avfall samt transporternas påverkan.

Nulägesbeskrivning

En sektor som har stor påverkan på miljön är livsmedelsproduktionen, både nationellt och internationellt. Cirka en tredjedel av den mat som vi producerar slängs som matsvinn och är därmed producerad helt i onödan. Enligt en Livsmedelsverket är det beräknat att det i genomsnitt kastas 40 kg mat per person och år som matsvinn¹². 2020 genererades ca 60,8 kg matavfall per person i Ronneby kommun.

De vanligaste luftföroreningarna består av kväveoxider, marknära ozon samt luftburna partiklar av olika storlek. Luftföroreningar kan innebära lokala problem, till exempel för människors hälsa, om höga halter uppstår inom ett tätbefolkat område eller nära en förorenad källa.

Dagens avfallshantering är starkt beroende av regelbundna transporter, främst då tyngre fordon för att kunna samla in avfall inom kommunen samt transportera detta avfall till de behandlingsanläggningar som finns. Det tillkommer även transporter från privatpersoner för avlämning av avfall som behöver transporteras till återvinningsstationer och återvinningscentraler, så som farligt avfall och annat avfall som inte sorteras i närheten av

---

¹² <https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/matsvinn>

hushållen. De utsläpp som genereras från transporter vid insamling och bortskaffning av avfall utgör dock en mycket liten del av de utsläpp av växthusgaser som genereras i Ronneby kommun.

I Ronneby kommun finns 7 återvinningscentraler samt 6 andra verksamheter som kan ha betydelse för avfallshanteringen i kommunen. De utsläpp som genereras från dessa anläggningar hanteras i samband med provningar enligt Miljöbalken då dessa utsläpp är verksamhetsförankrade och tas därmed inte upp i denna miljöbedömning.

Det finns en del nedlagda deponier i kommunen och från dessa deponier avges mest troligen olika grader av deponigaser beroende på vad som har deponerats på respektive anläggningar. Bland annat innehåller deponigaser metangas, vilket är en växthusgas som har en kraftigare klimatpåverkan än koldioxid. Detta medför att det är viktigt att säkerställa att det inte sker läckage till luft genom strategier för avveckling av deponianläggningar.

Positiv miljöpåverkan

Positiv miljöpåverkan bedöms kunna uppstå på klimatfaktorer och luftkvalitet, detta främst på grund av arbetet med områden som syftar till att:

- Minska mängden avfall som uppkommer
- Öka materialåtervinningen
- Öka medvetenheten kring avfallshantering hos invånare och för verksamheter

Arbetet med dessa områden ligger väl i linje med hur avfallshierarkin är uppbyggd. Nedan presenteras hur minskning av avfall och ökad materialåtervinning leder till positiv miljöpåverkan för klimatfaktorer och luftkvalitet.

Minska mängden avfall

Genom att förebygga att avfall uppstår minskar miljöbelastningen genom minskade utsläpp både vid tillverkning och vid behandling av avfallet. Om mängden avfall som uppstår i kommunerna skulle minska skulle det leda till minskade utsläpp av koldioxid från flera steg i avfallshanteringen.

Livsmedelsproduktionen står för en stor påverkan på miljön. Som nämnt tidigare så äts en tredjedel av den mängd mat som produceras inte upp, vilket innebär att en tredje del av den mat som produceras blir till matsvinn. En aktivitet till delmålet "*Minska mängden avfall från den kommunala verksamheter*" i avfallsplanens handlingsplan är att lunchsvinnet från kommunala skolrestauranger ska minska med 50 % till 2030. Om kommunen skulle ha ett väl fungerande arbete med att minska matsvinn, och att ovan nämnda aktivitet uppfylls, skulle det innebära minskning i koldioxidutsläpp.

Bedömningen är att arbetet för ökad återanvändning och förebyggande av avfall som planeras inom kommunen kommer ha betydande positiv miljöpåverkan på luft och klimat, främst om människor beteende och rutiner kopplat till främst förebyggande av avfall förbättras.

Ökad materialåtervinning

Resultat från livscykelanalyser visar att nyttan ur ett miljöperspektiv är större vid materialåtervinning än vid förbränning, trots att mängden transporter bedöms öka¹³. Att

---

¹³ <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:839864/FULLTEXT03.pdf>

återvinna material så många gånger som är möjligt innan det måste förbrännas är således bättre sett till miljöpåverkan.

Miljöeffekter av att mängden produkter som kan återanvändas eller återvinnas ökar är minskade utsläpp till luft i hela produktionskedjan. Vidare leder återanvändning och återvinning av material till att behovet av att använda jungfruliga produkter minskar, vilket leder till att utsläpp från nyproduktion av produkter minskas.

För att visa på ett exempel på hur utsläpp kan minska vid återvinning av material, kan de förpackningar som samlades in i kommunen 2021 bidra med att CO₂-utsläppet minskar med ca 721 ton om allt dessa material skulle återvinnas, vilket presenteras i tabell 1. Skulle detta material återanvändas innan återvinning så blir klimatnyttan ännu större.

Tabell 1 Minskning av klimatpåverkan från angivna förpackningar om de återvinns . Redovisat resultat är beräknat utifrån insamlade mängder från Ronneby kommun 2021.

Material	Mängd förpackningar Ronneby kommun 2021 (ton/år)	Minskat CO ₂ -utsläpp (ton/år)
Papper	630	126
Plast	370	222
Glas	565	198
Metall	97	175
Totalt	1 662	721

Negativ miljöpåverkan

Negativ miljöpåverkan bedöms kunna uppstå på luftkvalitet. Detta bedöms kunna inträffa om mängden transporter kopplat till insamling och bortskaffning av avfall ökar om avfallet behöver sorteras ut mer och transporteras till olika platser för återvinning.

Miljöeffekter som uppstår vid ökade transporter är ökat utsläpp av bland annat koldioxid, kväveoxider och andra partiklar till luft vilket påverkar klimat och luftkvaliteten negativt. Konsekvenserna av ökat utsläpp leder i sin tur till konsekvenser på människans hälsa, till exempel att flera kan få nedsatt lungfunktion och cancer¹⁴. Konsekvenser på miljö på grund av dessa utsläpp blir förändrat klimat och förhöjda temperaturer. Med hänsyn till Ronneby kommuns avfallshanterings andel av transportsektorns totala utsläpp av föroreningar i Sverige bedöms dock miljökonsekvensernas omfattning som små.

Från de deponier som finns i kommunen kan deponigas avgå beroende på vad som deponerats samt om dessa deponianläggningar har insamlingssystem för gasen eller inte. Deponigas kan innehålla metangas, vilket är en kraftigare klimatpåverkande gas än koldioxid.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv miljöpåverkan

För att minska negativ miljöpåverkan på luft vid genomförandet av avfallsplanen är det viktigt att transporter för insamling och bortskaffning av avfall är väl planerade för att inte öka utsläpp från transporterna. Eftersom deponigas kan innehålla bland annat metangas är det därmed viktigt att säkerställa att det inte sker betydande läckage till luft som kan leda till negativ miljöpåverkan.

Återkommande åtgärdsaktiviteter som kommunen lyfter fram är information, kommunikation och kunskap om hantering av avfall, verktyg som är viktiga för mål enligt handlingsplanen ska kunna uppnås. Övergripande fokusområde "Minimera avfallets mängd" innehåller flera mål och aktiviteter för att förebygga förekomsten av avfall. För att öka återanvändning av

¹⁴ Xu, Y. (2017)

produkter samt att material återvinns innan de förbränns krävs det att det finns tydliga riktlinjer och informationskanaler som når ut till kommuninvånarna. Detta för att förändra och förbättra människors beteendevanor och rutiner kopplat till konsumtion.

Mark och vatten

Här behandlas främst åtgärder vid nedlagda deponier i kommunen men även till viss del återvinningscentraler och andra avfallsanläggningar.

Nulägesbeskrivning

Utsläpp till mark och vatten sker exempelvis i form av lakvatten från aktiva och nedlagda deponier. Sammanlagt finns det 39 nedlagda deponianläggningar i Ronneby kommun. Av dessa är 11 deponianläggningar klassade med riskklass 1 eller 2 vilket innebär att det kan vara mycket stor risk för påverkan på människors hälsa och miljö.

Det finns 7 stycken återvinningscentraler (ÅVC). Angelskogs tillsammans med Kallinge är det två större återvinningscentralerna i kommunen. Angelskogs avfallsanläggning är en gammal deponeringsverksamhet som idag fungerar som en behandlings-, sorterings-, och mellanlagringsanläggning. Dessa tar emot de flesta utsorterade avfallsslagen från hushåll som elavfall, farligt avfall, grovavfall med mera. Utöver återvinningscentralerna finns även 7 obemannade återvinningsstationer för insamling av förpackningsmaterial som glas, kartong, plast, metall och på vissa även batterier.

Utsläpp från avfallshanteringen till mark och vatten kan ske från flera olika steg i avfallshanteringen, bland annat vid olyckor och spill vid hantering av farligt avfall men även vid förbränning av avfall. Vid förbränning av avfall uppstår olika sorters askor.

Positiv miljöpåverkan

Genom att minska mängden avfall i kommunen och i samhället generellt, med hjälp av informationsarbete avseende förebyggande av avfall och ökad återanvändning, kan mängden material som utvinns ur jorden på sikt minska och därmed även tillförsel av mängden giftiga ämnen till omgivande natur och miljö. Positiv miljöpåverkan av ökande återanvändning och av ökad materialåtervinning kan därför på kort sikt bli stor.

Negativ miljöpåverkan

Den största risken för utsläpp till mark och vatten är från nedlagda deponier från dess lakvatten där vissa av dessa anläggningar kan behöva åtgärdas i viss omfattning. Sker läckage från deponier kan det leda till störningar i ekosystemen då läckaget innehåller miljöfarliga ämnen. Hur omfattade konsekvenserna av dessa utsläpp är beror på hur omfattande utsläppen och hur hög halt av miljöfarliga ämnen som utsläppen innehåller.

De åtgärder och uppföljningar av nedlagda deponier som finns i kommunen som omnämns i föreliggande avfallsplan kommer minska risken för negativ miljöpåverkan.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv miljöpåverkan

Vid eventuella åtgärder av nedlagda deponier behöver hänsyn tas till följder av klimatförändringar som exempelvis ökad eller minskad vattenhalt i marken samt uppkomna mängder lakvatten.

Sammanvägd bedömning

Betydande miljöpåverkan

Syftet med avfallsplanen är att främja hållbar utveckling och bidra till en positiv påverkan på både miljön och människors hälsa. De viktigaste aktiviteter som tas upp för att säkerställa att positiva effekter uppnås vid genomförandet av planen är att det bland annat finns informationsåtgärder samt översyn för att förändra rutiner och vanor till att minska avfallet i kommunen. Kommunen ska föregå med ett gott exempel för att driva avfallarbetet framåt i enlighet med nationella och globala miljömål. Verksamheter i kommunen har eget ansvar att minska dess avfall.

Den negativa miljöpåverkan som kan tänkas uppstå vid genomförandet av avfallsplanen anses som liten, speciellt med genomförandet av de nu uppsatta målen. Eventuell negativ miljöpåverkan som kan uppstå är vid ökade transporter för insamling och bortskaffning av avfall då detta skulle ge upphov till ökat buller och utsläpp av växthusgaser. Då lastbilarna drivs på HVO och biogas så är dock utsläpp från dessa aktiviteter små och bidrar därmed inte till en ökning växthusgasutsläpp i förhållande till nationellt utsläpp.

Förändring av beteenden och vanor kopplat till avfallshantering är en process som tar tid men som i långa loppet ger stor positiv påverkan. Bättre resurshushållning och att minska farligt avfall som kan leda till utsläpp av miljö- och hälsoskadliga ämnen leder till positiva effekter. Föreliggande avfallsplan har som avseende att leda kommunens avfallsarbete i en positiv riktning för att bidra till betydande positiv miljöpåverkan. Sammanfattningsvis bedöms den negativa miljöpåverkan av genomförandet av avfallsplanen vara liten.

Nationella miljömål

Målen som är uppsatta i avfallsplanen ligger i linje med båda nationella miljö kvalitetsmål samt mål i den nationella avfallsplanen som berör ökad återanvändning av avfall, ökad återvinning av avfall från hushåll, minskad nedskräpning, minskat matsvinn och utsortering av matavfall. Vidare ligger även avfallsplanen i linje med hållbar utveckling och ansluter väl till globala miljömål. Sammantaget bedöms nationella miljömål påverkas i positiv riktning vid genomförandet av avfallsplanerna om uppsatta mål uppnås.

Åtgärder mot negativ påverkan

Nedan beskrivs förslag på åtgärder att beakta vid genomförandet av avfallsplanen för att motverka negativ miljöpåverkan eller optimera positiv miljöpåverkan som har tagits upp under miljöaspekterna:

- Informera invånare i kommunen om korrekt hantering av farligt avfall, utreda möjligheter för hushållsnära hämtning av visst farligt avfall samt aktiviteter som ska verka förebyggande för att minska nedskräpningen.
- De insamlade och sorterade materialen måste uppfylla de krav som återvinningsindustrin ställer för att återvinna materialen till ny råvara. Detta bör bevakas bland annat i arbetet med att öka återanvändning och återvinning av bygg- och rivningsavfall i kommunala verksamheter.
- Då det succesivt fortsatt bebyggs i kommunen är det viktigt att de mål och åtgärder som är framtagna i handlingsplanen arbetas med för att främja en fungerande avfallshantering för planerade hushåll och verksamheter.

- Vid eventuella åtgärder av nedlagda deponier behöver hänsyn tas till följder av klimatförändringar som exempelvis ökad eller minskad vattenhalt i marken samt uppkomna mängder lakvatten. Hantering av deponigas bör också säkerställas

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedöms genomförandet av avfallsplanen leda till positiva miljökonsekvenser till följd av att öka återanvändning och återvinning samt att förebygga uppkomsten av avfall, detta främst genom förändrade konsumtions och produktionsvanor i kommunen. De potentiella negativa miljökonsekvenser som kan tänkas uppstå utifrån genomförandet av avfallsplanen bedöms vara små. Avfallsplanen som är framtagen ligger i linje med både nationella och globala miljömål för att främja en hållbar utveckling.

För att avfallsplanen ska leda till en positiv utveckling av miljöpåverkan är det viktigt att de uppsatta mål och aktiviteter som är framtagna aktivt arbetas med för att tillslut uppnås. Kommunen har i detta ett stort ansvar att se till att det finns rätt verktyg för att säkerställa detta samt att det finns tydlig uppföljning för att se till att det efterföljs. Avfallsplanen behöver vara väl förankrad med kommunens bolag och förvaltningar. Bortsett från kommunens ansvar är det minst lika viktigt att verksamheter och invånare i kommunen följer de riktlinjer och mål som finns angivna i planen.

Uppföljning

Uppföljning av avfallsplanen ska ske efter 4 år för eventuell revidering om det är aktuellt. Vid uppföljningen kommer miljöpåverkan från de fokusområden som är framtagna i avfallsplanen att ingå. Om det sker revidering av avfallsplanen som kan innebära en betydande förändring i miljöpåverkan kan även miljöbedömningen behöva uppdateras följaktligen.

För att uppföljningen av avfallsplanens miljöpåverkan ska fungera är det viktigt att det finns resurser för detta och de uppföljningsstrategier som är framtagna i handlingsplanen för respektive huvudområde och delmål följs.

Referenser

ftiab (Förpackningens insamling), 2021. "Insamlat material". Tillgänglig:
<https://www.ftiab.se/179.html/>

hrs (Håll Sverige rent), (2022). "Skräpets konsekvenser". Tillgänglig:
<https://hsr.se/artiklar/skrapets-konsekvenser>

Globala miljömålen, (u.å.). Tillgänglig:
<https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

Livsmedelsverket, (2021). "Matsvinn". Tillgänglig.
<https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/matsvinn>

Naturvårdsverket, (u.å.). "Planen för att minska och förebygga avfall". Tillgänglig:
<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/avfall/pagaende-arbeten/planen-for-minska-och-forebygga-avfall/>

Norden, (2015). "Climate Benefits of Material Recycling: Inventory of Average Greenhouse Gas Emissions for Denmark, Norway and Sweden". Rapport 2015:547. Tillgänglig:
<http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:839864/FULLTEXT03.pdf>

Miliute-Plepiene, J., Sundqvist, J-O., Stenmarck, Å., & Zhang, Y. IVL Svenska Miljöinstitutet (2019). "Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner". Avfall Sverige. Rapport 2019:19. Tillgänglig:
<https://www.ivl.se/download/18.34244ba71728fcb3f3f925/1591705294206/B2356.pdf>

Ronneby kommun, (u.å.). Tillgänglig:
<https://www.ronneby.se/kommun--politik/kommunfakta-for-ronneby.html>

Sveriges miljömål, (2022). "Etappmålen". Tillgänglig:
<https://www.sverigesmiljomal.se/etappmalen/>

Sveriges miljömål, (2020). Tillgänglig:
<https://www.sverigesmiljomal.se/sa-fungerar-arbetet-med-sveriges-miljomal/>

Xu, Y. (2017). "Fine and ultrafine particle exposure: Health effects and biomarkers". Lunds Universitet, Medicinska fakulteten. ISBN 978-91-7619-386-0. Tillgänglig:
https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/18130831/Paper_1.pdf

Bilaga 8: Uppgifter till Länsstyrelsens sammanställning

Kommunen ska lämna uppgifter om den kommunala avfallsplanen till länsstyrelsen. Avfallsplanen antogs den XX av kommunfullmäktige. Sammanställning av mål och åtgärder finns i tabell 36. Styrmedel som kommer användas för att genomföra avfallsplanen är information, kommunikation, taxor, föreskrifter, tillsyn och kommunala projekt. Resultatet av uppföljningen av föregående plan finns i bilaga 6. Uppgifter om nedlagda deponier finns i bilaga 4.

Tabell 36 Sammanställning av mål och åtgärder i avfallsplanen.

Mål	Aktiviteter
<i>Total mängd kommunalt avfall (brännbart avfall, matavfall samt förpackningar) från hushåll ska minska med 5 % per invånare till 2031.</i>	<p>Informationsutskick om avfallsminimerande åtgärder till kunder</p> <p>Minska mängden förpackningar i det brännbara genom information och kommunikation</p> <p>Minska mängden textil i brännbart avfall genom information och kommunikation</p> <p>Genomföra en plockanalys</p> <p>Informationsutskick om avfallsminimerande åtgärder till kunder</p> <p>Minska mängden förpackningar i det brännbara genom information och kommunikation</p> <p>Genomföra en plockanalys</p>
<i>Minska mängden avfall från den kommunala verksamheten</i>	<p>Undersöka alternativ för ersättningsbara engångsartiklar¹⁵</p> <p>Minska användningen av engångsartiklar i den mån det är möjligt</p> <p>Undersöka möjligheterna till digitalt mellanarkiv inom kommunkoncernen</p> <p>Undersöka lösningar för minskad användning av kopieringspapper inom kommunkoncernen</p> <p>Minska lunchmatsvinnet från kommunala skolrestauranger med 50 % tills 2030 genom samarbete, projekt och informationskampanjer mellan kommunala förskolor och skolor</p> <p>Tillsätta en arbetsgrupp för ökad samverkan i avfallsfrågor mellan kommunala verksamheter</p> <p>Ta fram ett förslag på effektivare sorteringsystem av avfall i kommunkoncernens fastigheter</p> <p>Verksamheter ska införa rutiner för avfallshantering som uppkommer i deras verksamhet</p> <p>Livslängden på (bärbar) elektronik inom kommunens verksamheter ska öka. Öka användningen av andrahands elektronik</p> <p><u>Förslag på ytterligare åtgärder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Riktade kommunikationsinsatser för ökad medvetenhet kring elektronikens påverkan på miljön • Samarbete med organisationer för ett förändrat konsumtionsmönster • Stötta lokala aktörer som främjar förebyggande genom att laga, hyra, dela och uppdatera produkter
<i>Förbättra avfallshanteringen i miljöhusen i flerbostadshus.</i>	Arbetsgrupp tillsatt och arbetar för förbättrad avfallshantering i miljöhusen i flerbostadshus.
<i>Ta hänsyn till avfallshantering vid</i>	Ta fram rutin för hur avfallshantering ska beaktas vid nya bygglovsärenden.

¹⁵ Engångsartiklar är produkter som enbart används en gång. Den 1 januari 2022 trädde EUs engångsplatsdirektiv (EU 2019/904) i kraft. Direktivet innebär förändringar för både producenter och privatpersoner, då en del plastprodukter förbjuds helt, medan andra produkter har fått krav för minskad konsumtion och mer och bättre materialåtervinning. Bomullspinnar (tops), sugrör, bestick och ätspinnar, omrörare för drycker, ballongpinnar och tallrikar förbjuds. Även matlådor för snabbmat som innehåller expanderad polystyren kommer att förbjudas.

<p><i>bygglovsärenden/fysisk planering.</i></p>	
<p><i>Kommuninvånare ska ha kunskap om avfallssortering och vikten av att förebygga avfall.</i></p>	<p>Information och kommunikation Information och förslag på aktiviteter riktade till skolan ska finnas på Miljötekniks hemsida</p>
<p><i>Farligt avfall (inklusive elektronikavfall) ska minska med 5 % kg farligt avfall per invånare till 2030</i></p>	<p>Information till kommuninvånare om farligt avfall och elektronik och hur det ska hanteras. Utreda möjligheter att ordna insamlingsplats/hushållsnära hämtning för till exempel batterier, lysrör och glödlampor på andra ställen än återvinningscentralerna</p>
<p><i>Kundnöjdheten för kommunens avfallsverksamhet är minst 85 %.</i></p>	<p>Utbildning av personal på återvinningscentraler så de har bra kompetens gällande hantering av avfall och farligt avfall Informera och kommunicera med företag (verksamhetsutövare) om avfall och farligt avfall Tillsyn av framförallt mindre och icke anmälningspliktiga verksamheter, med avseende på hantering av avfall och farligt avfall</p>
<p><i>Minska nedskräpningen.</i></p>	<p>Ta fram förslag på ständiga förbättringar genom återkommande utökade kundundersökningar utöver SCB:s medborgarundersökning.</p>
<p><i>Alla hushåll ska ha hämtning av kommunalt avfall (inklusive slam från enskilda avlopp)</i></p>	<p>Ansöka om bidrag för att möjliggöra årlig strandstädning Verka för attityd- och beteendeförändring gällande nedskräpning genom kommunikation Undersöka om frekvensen av tömning av soptunnor i kommunen samt uppstädning kan anpassas till årstid och högtider. Lämpliga platser att se över kan vara öar, badplatser, hamnar för fritidsbåtar och ställplatser för husbilar Informera om varför man inte ska slänga trädgårdsavfall och annat avfall i naturen Undersök och eventuellt implementera utökade öppettider för kommunens återvinningscentraler</p>
<p><i>Minska avfallsverksamhetens påverkan på miljön</i></p>	<p>Tillsyn och samverkan mellan Miljöteknik och Miljö- och byggnadsförvaltningen</p>
<p><i>Återanvända och återvinna byggprodukter och byggmaterial på ett hållbart sätt</i></p>	<p>Aktivt uppströmsarbete samt-uppdaterad information kring nya tekniker genom bl.a. samarbete med andra kommuner Genomföra handlingsplan för nedlagda deponier.</p>
	<p>Återanvända byggprodukter Möjliga aktiviteter för att återanvända byggprodukter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Användning av återbruksguider • Återbruksinventering innan rivning med hjälp av återbrukskonsult • Katalogisering av byggprodukter som kan återanvändas • Användning av cirkulär marknadsplats för att köpa och sälja externa byggprodukter • Förteckning över innehåll av byggprodukter och material i byggnader genom användning av en materialdatabas vid större renoveringar och nybyggnation för framtida återbruk • Undersöka möjligheterna för att skapa en återbruksgalleria

Återanvända och återvinna möbler och inventarier på ett hållbart sätt

Möjliga aktiviteter för att Återanvända byggprodukter gemensamt inom kommunkoncernen:

- Gemensam digital plattform för byggprodukter avsedda för återbruk
- Undersöka möjligheter för lagring av byggprodukter avsedda för gemensamt återbruk inom kommunkoncernen

Utreda en lämplig digital lösning för en intern marknadsplats

Återbruka och återvinna inom kommunkoncernen. Förslag på aktiviteter:

- Stimulera och uppmuntra återanvändning av möbler och utrustning genom kommunikation
- Framtagning av logistisk tjänst för återbruk/återvinning av möbler och inventarier

Skapa en lagerplats med ansvarig personal

Återbruka utanför kommunkoncernen. Förslag på aktiviteter:

- Införskaffning av återbrukade produkter
- Införskaffning av produkter med återvunnet material
- Försäljning av lämpliga möbler och inventarier som inte återbrukas inom koncernen
- Undersöka möjligheterna att skapa en återbruksgalleria

Möjlighet för privatpersoner att skänka möbler och utrustning t.ex. genom att upplåta en förvaringsplats

Bilaga 9: Planens framtagande och samråd

Planens framtagande

Koncernchefsgruppen har gett Enheten för samhällsutveckling (KLF) i uppdrag att ta fram en ny avfallsplan som ska ersätta den från 2014. Organisationen för avfallsplanen har varit:

- Styrgrupp bestående av Peter Berglin (VD RMT) och Patrik Eriksson (förvaltningschef MBF)
- Arbetsgrupp bestående av Elise Karlsson Faudot (KLF), Martina Adenholm (KLF), Annelie Carlsson (RMT), Linnea Pettersson (MBF), Anders Nilsson (RMT) och Sofie Samuelsson (KLF).

Framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har konsultbolaget AFRY gjort.

Kommunstyrelsen har hållits uppdaterade under arbetets gång.

Workshops med syfte att ta fram förslag på mål som kan beröra de olika verksamheterna har hållits. Under framtagandet av målen har förvaltningar och bolag getts möjlighet att kommentera på målen. Även förslagen på aktiviteter har förankrats med berörda verksamheter.

Samråd

Ronneby kommun har haft förslag till avfallsplan samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning på samråd under perioden den 1 juli – 31 oktober. Avfallsplanen fanns tillgänglig på Ronneby kommuns hemsida.

Synpunkter som kommit in under samrådet har arbetsgruppen beaktat samt använt som underlag för att revidera avfallsplanen. Avfallsplanen samt samrådsredogörelse lämnas över till politiken för antagande av kommunfullmäktige.